

Bruxelles, 11. veljače 2026.
(OR. en)

6222/26

**Međuinstitucijski predmet:
2026/0008 (COD)**

**CODEC 202
ECOFIN 184
RELEX 188
COEST 129
FIN 245
CSC 110
PE 21
ECB**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o provedbi pojačane suradnje radi uspostave zajma za potporu Ukrajini za 2026. i 2027.
– ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu
(Strasbourg, od 9. do 12. veljače 2026.)

I. UVOD

Vijeće, Europski parlament i Komisija uspostavili su niz neformalnih kontakata s ciljem postizanja dogovora o navedenom prijedlogu u prvom čitanju.

Nakon što je na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta 20. siječnja 2026. odobren zahtjev Europske pučke stranke (EPP), Progresivnog saveza socijalista i demokrata (S&D) i kluba zastupnika Renew da se postupi u skladu s člankom 170. stavkom 6. (hitni postupak), Odbor za sigurnost i obranu (SEDE), Odbor za međunarodnu trgovinu (INTA) i Odbor za proračune (BUDG) zajednički su predstavili kompromisni amandman (amandman broj 1) na navedeni prijedlog uredbe. O tom je amandmanu postignut dogovor tijekom spomenutih neformalnih kontakata. Nisu podneseni drugi amandmani.

II. GLASOVANJE

Na plenarnoj sjednici 11. veljače 2026. glasovanjem je usvojen kompromisni amandman (amandman broj 1) na navedeni prijedlog uredbe. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju, koje je sadržano u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu¹.

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

¹ Verzija stajališta Parlamenta iz zakonodavne rezolucije označena je kako bi se obilježile promjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P10_TA(2026)0035

**Uredba o provedbi pojačane suradnje radi uspostave zajma za potporu
Ukrajini za 2026. i 2027.**

**Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 11. veljače 2026. o Prijedlogu uredbe
Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi pojačane suradnje radi uspostave zajma za
potporu Ukrajini za 2026. i 2027. (COM(2026)0020 – C10-0005/2026 – 2026/0008(COD))**

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje – pojačana suradnja)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2026)0020),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 212. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C10-0005/2026),
 - uzimajući u obzir svoje stajalište od 21. siječnja 2026.¹ u kojem daje suglasnost za Nacrt odluke Vijeća o odobrenju pojačane suradnje radi uspostave zajma za Ukrajinu,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2026/258 od 29. siječnja 2026. o odobrenju pojačane suradnje radi uspostave zajma za Ukrajinu²,
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 4. veljače 2026. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 60., članak 93. stavak 3. i članak 170. Poslovnika,
1. usvaja niže navedeno stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ Usvojeni tekstovi, P10_TA(2026)0010.

² SL L, 2026/258, 2.2.2026., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2026/258/oj>

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 11. veljače 2026. radi donošenja Uredbe (EU) 2026/... Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi pojačane suradnje radi uspostave zajma za potporu Ukrajini za 2026. i 2027.

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 212.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2026/258 od 29. siječnja 2026. o odobravanju pojačane suradnje radi uspostave zajma za Ukrajinu⁴, a posebno njezin članak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁵,

⁴ SL L, 2026/258, 2.2.2026., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2026/258/oj>.

⁵ Stajalište Europskog parlamenta od 11. veljače 2026.

budući da:

- (1) Predsjednik Ruske Federacije 24. veljače 2022. najavio je „posebnu vojnu operaciju” u Ukrajini te su oružane snage Rusije započele ničim izazvan i neopravdan agresivni rat protiv Ukrajine. Taj nezakoniti agresivni rat očito je kršenje teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Ukrajine, kao i kršenje zabrane uporabe sile, koja je sadržana u članku 2. stavku 4. Povelje Ujedinjenih naroda, koja je obvezujuće pravilo međunarodnog prava, te drugih načela Povelje Ujedinjenih naroda.
- (2) Od početka ničim izazvanog i neopravdanog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine Unija, njezine države članice i europske financijske institucije mobilizirale su dosad nezabilježenu potporu gospodarskoj, socijalnoj, financijskoj i obrambenoj otpornosti Ukrajine. Ta potpora kombinira potporu iz proračuna Unije, uključujući izvanrednu makrofinancijsku pomoć i potporu Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj, za koju se u potpunosti ili djelomično jamči iz proračuna Unije, te dodatnu financijsku potporu država članica.

- (3) Na temelju Odluke (EU) 2022/313⁶, Odluke (EU) 2022/1201⁷, Odluke (EU) 2022/1628⁸ i Uredbe (EU) 2022/2463⁹ Europskog parlamenta i Vijeća Ukrajini je tijekom 2022. i 2023. stavljena na raspolaganje makrofinancijska pomoć u ukupnom iznosu od 25 200 000 000 EUR. Ta je potpora bila važan doprinos makroekonomskoj i financijskoj otpornosti Ukrajine u kritičnom razdoblju.
- (4) Uredbom (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ uspostavljen je Instrument za Ukrajinu kao iznimni srednjoročni instrument kojim se objedinjuje bilateralna potpora Unije Ukrajini, čime se osiguravaju koordinacija i učinkovitost („Instrument za Ukrajinu”). Instrument za Ukrajinu pomaže u razdoblju od 2024. do 2027. u zadovoljavanju potreba Ukrajine za financiranjem, doprinosi pokrivanju njezinih potreba za oporavkom, obnovom i modernizacijom te istodobno podupire provedbu reformi u Ukrajini u okviru njezina puta pristupanja Uniji.

6. Odluka (EU) 2022/313 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. veljače 2022. o pružanju makrofinancijske pomoći Ukrajini (SL L 55, 28.2.2022., str. 4., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

7. Odluka (EU) 2022/1201 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2022. o pružanju izvanredne makrofinancijske pomoći Ukrajini (SL L 186, 13.7.2022., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

8. Odluka (EU) 2022/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. rujna 2022. o pružanju izvanredne makrofinancijske pomoći Ukrajini, jačanju zajedničkog fonda za rezervacije jamstvima država članica i posebnim rezervacijama za određene financijske obveze povezane s Ukrajinom pokrivena jamstvom na temelju Odluke br. 466/2014/EU te o izmjeni Odluke (EU) 2022/1201 (SL L 245, 22.9.2022., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

9. Uredba (EU) 2022/2463 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o uspostavi instrumenta za pružanje potpore Ukrajini za 2023. (makrofinancijska pomoć +) (SL L 322, 16.12.2022., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

10. Uredba (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu (SL L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

- (5) Uredbom (EU) 2024/2773 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ uspostavljen je Mehanizam suradnje za zajmove Ukrajini i pružena joj je izvanredna makrofinancijska pomoć. Ta je pomoć bila doprinos Unije u okviru inicijative skupine G-7 pod nazivom „zajmovi Ukrajini iz ubrzanja izvanrednih prihoda”, koja je zajedničkim doprinosom pomogla u rješavanju problema manjka financijskih sredstava u Ukrajini za 2025.
- (6) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine prouzročio je golemu štetu u Ukrajini, a procijenjeni troškovi oporavka i obnove na dan 31. prosinca 2024. iznosili su 506 000 000 000 EUR. Osim toga, Ukrajina je izgubila pristup međunarodnim financijskim tržištima i zabilježila znatan pad javnih prihoda, dok su se javni rashodi bitno povećali. U tom se kontekstu može predvidjeti da će Ukrajina u sljedećim godinama imati velike potrebe za financiranjem.

¹¹ Uredba (EU) 2024/2773 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2024. o uspostavi Mehanizma suradnje za zajmove Ukrajini i pružanju izvanredne makrofinancijske pomoći Ukrajini (SL L, 2024/2773, 28.10.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

- (7) Ukrajina je 9. rujna 2025. podnijela službeni zahtjev za novi program Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) kojim bi se pokrile dodatne potrebe za financiranjem u razdoblju od 2026. do 2029. Taj bi program bio nastavak uspješne provedbe postojećeg programa MMF-a, na temelju kojeg je Ukrajina dovršila osam revizija, ali se njime uzima u obzir da se agresivni rat Rusije protiv Ukrajine nastavio. Mogućnost da MMF pokrene taj novi program ovisi o tome hoće li dobiti dostatna financijska jamstva od drugih partnera, uključujući Uniju.
- (8) Unatoč aktualnim međunarodnim nastojanjima da se postigne mirno rješenje sukoba, zbog produljenog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine nastala je znatna šteta na kritičnoj obrambenoj, civilnoj i energetskej infrastrukturi Ukrajine, pa je potrebno mobilizirati znatna dodatna sredstva da bi se ispunile neposredne potrebe Ukrajine za financiranjem.
- (9) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine strateška je geopolitička prijetnja Uniji u cjelini i od država članica zahtijeva odlučnost i jedinstvo. Stoga je ključno da se potpora Unije brzo isplati te da se može fleksibilno prilagođavati za hitnu pomoć i kratkoročnu sanaciju na putu prema budućoj obnovi.

- (10) U skladu s Člancima o odgovornosti država za međunarodno protupravne čine, koje je Komisija Ujedinjenih naroda za međunarodno pravo donijela 2001. na svojoj pedeset trećoj sjednici i koje je Opća skupština Ujedinjenih naroda primila na znanje u Rezoluciji 56/83, i s međunarodnim običajnim pravom, Rusija je, kao odgovorna država, obvezna platiti punu reparaciju za štetu koju je prouzročila svojim agresivnim ratom protiv Ukrajine.
- (11) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2022/335¹² i Uredbom Vijeća (EU) 2022/334¹³ zabranjuju se transakcije povezane s upravljanjem pričuvcama i imovinom Središnje banke Rusije, uključujući transakcije s bilo kojom pravnom osobom, subjektom ili tijelom koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama. U svojim zaključcima od 27. lipnja 2024., 17. listopada 2024. i 19. prosinca 2024. Europsko vijeće navelo je da bi, u skladu s pravom Unije, ruska imovina trebala ostati imobilizirana sve dok Rusija ne okonča svoj agresivni rat protiv Ukrajine i ne nadoknadi joj prouzročenu ratnu štetu.

^{12.} Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/335 od 28. veljače 2022. o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 57, 28.2.2022., str. 4., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

^{13.} Uredba Vijeća (EU) 2022/334 od 28. veljače 2022. o izmjeni Uredbe Vijeća (EU) br. 833/2014 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 57, 28.2.2022., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/334/oj>).

- (12) Osim toga, Uredbom Vijeća (EU) 2025/2600¹⁴ zabranjuje se privremeni prijenos imovine ili pričuva Središnje banke Rusije dok Rusija ne okonča svoj agresivni rat protiv Ukrajine, dok Rusija Ukrajini ne pruži reparaciju u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se omogućila obnova bez negativnih gospodarskih ili financijskih posljedica za Uniju, i dok djelovanje Rusije u kontekstu njezina agresivnog rata protiv Ukrajine nije objektivno prestalo predstavljati ozbiljnu opasnost od znatnih poteškoća za gospodarstvo Unije i njezinih država članica.

¹⁴ Uredba Vijeća (EU) 2025/2600 od 12. prosinca 2025. o hitnim mjerama za rješavanje ozbiljnih gospodarskih poteškoća uzrokovanih djelovanjem Rusije u kontekstu agresivnog rata protiv Ukrajine (SL L, 2025/2600, 13.12.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj>).

- (13) U svojim zaključcima od 18. prosinca 2025. Europsko vijeće postiglo je dogovor o davanju zajma Ukrajini u iznosu od 90 000 000 000 EUR za 2026. i 2027., koji će se temeljiti na zaduživanju Unije na tržištima kapitala uz potporu manevarskog prostora u proračunu Unije. U zaključcima Europskog vijeća navedeno je i da putem pojačane suradnje na temelju članka 20. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) bilo kakva mobilizacija sredstava iz proračuna Unije kao jamstvo za taj zajam neće utjecati na financijske obveze Češke, Mađarske i Slovačke. Istog se dana 25 država članica složilo da bi Ukrajina zajam trebala otplatiti tek nakon primitka reparacije. Dotad bi imovina Središnje banke Rusije trebala ostati imobilizirana, a Unija bi trebala zadržati pravo da je iskoristi za otplatu zajma, u potpunosti u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom. Te su države članice istaknule važnost sljedećih elemenata u vezi sa zajmom: jačanja europske i ukrajinske obrambene industrije; nastavka poštovanja vladavine prava u Ukrajini, uključujući borbu protiv korupcije; i posebnog karaktera sigurnosne i obrambene politike određenih država članica te sigurnosnih i obrambenih interesa svih država članica.
- (14) Vijeće je 29. siječnja 2026. donijelo Odluku (EU) 2026/258 o odobravanju pojačane suradnje između Belgije, Bugarske, Danske, Njemačke, Estonije, Irske, Grčke, Španjolske, Francuske, Hrvatske, Italije, Cipra, Latvije, Litve, Luksemburga, Malte, Nizozemske, Austrije, Poljske, Portugala, Rumunjske, Slovenije, Finske i Švedske radi uspostave zajma za Ukrajinu.

- (15) S obzirom na financijski položaj Ukrajine i presudnu važnost toga da Ukrajina ima sredstva za suzbijanje ruske agresije i, ako je moguće, obnovu, primjereno je da Unija pruži dodatnu potporu kako bi se ispunile hitne potrebe Ukrajine za financiranjem i olakšala provedba programa MMF-a. U tu je svrhu primjereno uspostaviti instrument za pružanje Unijine potpore Ukrajini u 2026. i 2027. u obliku zajma koji će se otplatiti reparacijom koju treba platiti Rusija („zajam za potporu Ukrajini”).
- (16) Zajmom za potporu Ukrajini trebala bi se pružiti financijska pomoć Ukrajini na predvidljiv, kontinuiran, uredan, fleksibilan i pravodoban način kako bi joj se pomoglo da ispunji svoje financijske i obrambene potrebe, posebno one koje proizlaze iz agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Konkretno, zajam za potporu Ukrajini trebao bi omogućiti makrofinancijsku stabilnost Ukrajine i olakšati njezino vanjsko financiranje te poduprijeti kapacitete njezine obrambene industrije u okviru gospodarske, financijske i tehničke suradnje, što bi doprinijelo pružanju Ukrajini kvalitativne vojne prednosti.
- (17) Zajmom za potporu Ukrajini trebala bi se, pod određenim uvjetima, pružiti potpora u obliku zajma u iznosu do 90 000 000 000 EUR. S obzirom na načelo dobrog financijskog upravljanja Komisija bi zajam za potporu Ukrajini trebala staviti na raspolaganje Ukrajini u obrocima, koji se mogu isplatiti u jednoj ili više tranši.

- (18) Potporu Ukrajini u okviru zajma za potporu trebalo bi staviti na raspolaganje uz preduvjet da Ukrajina nastavi podržavati i poštovati djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava, te da jamči poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina. Podržavanje i poštovanje vladavine prava trebalo bi uključivati borbu protiv korupcije.
- (19) Financijska i gospodarska pomoć dostupna u okviru zajma za potporu trebala bi se Ukrajini staviti na raspolaganje u skladu s njezinim potrebama za financiranjem. U tu bi svrhu Ukrajina trebala dostaviti svoju strategiju financiranja koja bi se odnosila na njezine potrebe za financiranjem i izvore financiranja. Ta ukrajinska strategija financiranja trebala bi sadržavati glavne informacije o ukrajinskom proračunu, financijskoj i gospodarskoj situaciji te potpori koju Ukrajina prima od međunarodne zajednice.

- (20) Komisija bi trebala bez nepotrebne odgode ocijeniti ukrajinsku strategiju financiranja i u toj ocjeni blisko surađivati s Ukrajinom. S obzirom na razmjere potreba Ukrajine za proračunskom pomoći i pomoći za kapacitete obrambene industrije, kao i na ograničenja koja neki vanjski partneri imaju u pružanju svoje potpore, primjereno je utvrditi indikativnu raspodjelu zajma za potporu Ukrajini na te dvije potrebe za financiranjem. Uz istodobno osiguravanje potpunog zadovoljavanja potreba Ukrajine za financiranjem kako ih je izračunao MMF za 2026., ta bi raspodjela trebala biti indikativna kako bi se uzele u obzir promjenjive okolnosti koje bi mogle utjecati na potrebe Ukrajine za financiranjem i kako bi se osiguralo da se na te potrebe i dalje odgovara na predvidljiv, kontinuiran, uredan, fleksibilan i pravodoban način. U svojoj ocjeni ukrajinske strategije financiranja Komisija bi trebala razmotriti usklađenost očekivanog manjka vanjskog financiranja s tom indikativnom raspodjelom.

- (21) S obzirom na važnost financijskih učinaka uvedenih mjera, provedbene ovlasti trebale bi se dodijeliti Vijeću, koje bi trebalo djelovati na temelju prijedloga Komisije. Vijeće bi ocjenu ukrajinske strategije financiranja trebalo odobriti provedbenom odlukom, koju bi trebalo nastojati donijeti bez nepotrebne odgode. U toj provedbenoj odluci trebao bi se utvrditi iznos koji će se Ukrajini staviti na raspolaganje za pomoć u provedbi ukrajinske strategije financiranja, uključujući iznos za proračunsku pomoć i iznos za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije.
- (22) Trebalo bi staviti na raspolaganje financijsku i gospodarsku pomoć u obliku proračunske pomoći kako bi se Ukrajini pružila potpora u pokrivanju njezinih potreba za financiranjem. Financijska i gospodarska pomoć na temelju ove Uredbe trebala bi pružati važan doprinos poslijeratnom gospodarskom oporavku, dugoročnom rastu i prosperitetu Ukrajine, što će sve imati važnu ulogu u budućem mirovnom sporazumu. Kako bi se osigurala fleksibilnost u ispunjavanju tih potreba, primjereno je koristiti više metoda, pa bi se potpora trebala moći pružiti makrofinancijskom pomoći i zajmom koji će se izvršavati na temelju poglavlja III. Uredbe (EU) 2024/792.

- (23) Instrument za Ukrajinu srednjoročan je instrument čiji je cilj potpora oporavku i obnovi Ukrajine, postupnoj integraciji u unutarnje tržište te, među ostalim, donošenju i provedbi političkih, institucijskih, pravnih, administrativnih, socijalnih i gospodarskih reformi potrebnih za usklađivanje s vrijednostima Unije i postupno usklađivanje s pravilima, standardima, politikama i praksama Unije („pravna stečevina”) s ciljem budućeg članstva u Uniji, čime se doprinosi uzajamnoj stabilnosti, sigurnosti, miru, napretku i održivosti. Stoga je primjereno predvidjeti da se iznosi koji proizlaze iz zajma za potporu Ukrajini iskoriste u okviru Instrumenta za Ukrajinu. Poglavljem III. Uredbe (EU) 2024/792 predviđa se financiranje Ukrajine nakon što se na zadovoljavajući način ispune uvjeti iz Ukrajinskog plana, u kojem je utvrđen ukrajinski program reformi i ulaganja. Ukrajinski plan trebalo bi ažurirati tako da odražava tu dodatnu proračunsku pomoć, uključujući mjere za jačanje vladavine prava i borbu protiv korupcije.

- (24) Makrofinancijska pomoć trebala bi biti povezana s uvjetima politike koje treba utvrditi u memorandumu o razumijevanju. Memorandum o razumijevanju trebao bi uključivati čvrste i ambiciozne reformske obveze Ukrajine, uključujući one za jačanje mobilizacije prihoda kako bi se poduprle potrebe Ukrajine za financiranjem i uklonili temeljni uzroci korupcije u javnim financijama, među ostalim poboljšanjem održivosti i kvalitete javnih rashoda te povećanjem učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti sustava upravljanja javnim financijama. Trebalo bi biti moguće da Ukrajina tu makrofinancijsku pomoć koristi za pomoć u financiranju naknade, kao oblika reparacije, pojedincima koji su pretrpjeli štetu zbog nezakonitih aktivnosti Rusije, među ostalim putem Povjerenstva za ocjenu zahtjeva za naknadu štete za Ukrajinu osnovanog pod pokroviteljstvom Vijeća Europe. Provedbenom odlukom Vijeća o odobrenju ocjene ukrajinske strategije financiranja trebalo bi utvrditi maksimalan broj i indikativnu vrijednost obroka makrofinancijske pomoći. S obzirom na načelo dobrog financijskog upravljanja te kako bi se ukrajinskim vlastima olakšalo upravljanje likvidnošću i osigurala predvidljivost, u načelu bi trebala biti maksimalno četiri obroka makrofinancijske pomoći.

- (25) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe te radi učinkovitosti Komisija bi trebala biti ovlaštena pregovarati o uvjetima za makrofinancijsku pomoć s ukrajinskim vlastima, pod nadzorom odbora predstavnika država članica koje sudjeluju u suradnji („odbor”) u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵. Zbog mogućeg znatnog učinka pomoći, prikladno je primijeniti postupak ispitivanja kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 182/2011. Uzimajući u obzir iznos zajma za potporu Ukrajini postupak ispitivanja trebao bi se primjenjivati na donošenje memoranduma o razumijevanju te na svako smanjenje ili ukidanje zajma za potporu Ukrajini.

¹⁵ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (26) Zajmom za potporu Ukrajini trebala bi se pružiti financijska i gospodarska pomoć Ukrajini kao zemlji u ratu, čija je financijska stabilnost neodvojivo povezana i međuovisna s njezinom sposobnošću da se brani od ruske agresije. To opravdava da se određeni iznos financijske i gospodarske pomoći Ukrajini iskoristi za povećanje sposobnosti Ukrajine da odgovori na proračunske potrebe povezane s kapacitetom Ukrajine da ojača svoje obrambene i vojne sposobnosti, što bi doprinijelo pružanju Ukrajini kvalitativne vojne prednosti. Cilj te financijske i gospodarske pomoći trebao bi biti da se Ukrajini omogući da provede hitna i velika javna ulaganja za potporu svojoj obrambenoj industriji i olakša integracija u europsku obrambenu industriju kao odgovor na aktualnu kriznu situaciju i za budućnost. Ta bi financijska i gospodarska pomoć posebno trebala doprinijeti obnovi, oporavku i modernizaciji ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze s ciljem povećanja pripravnosti obrambene industrije, uzimajući u obzir njezinu postupnu buduću integraciju u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu, te poduprijeti pravodobnu dostupnost obrambenih proizvoda i drugih proizvoda za obrambene namjene u okviru suradnje između Unije i Ukrajine.

- (27) Financijska i gospodarska pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije trebala bi se staviti na raspolaganje za aktivnosti, rashode i mjere povezane s obrambenim proizvodima ili drugim proizvodima za obrambene namjene koji ispunjavaju određene kriterije prihvatljivosti. Kako bi se ukrajinska obrambena tehnološka i industrijska baza hitno ojačala na učinkovit i autonoman način, te kriterije prihvatljivosti trebalo bi strukturirati tako da se aktivnosti, rashodi i mjere za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije usmjeravaju u obnovu, oporavak i modernizaciju ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze, uzimajući u obzir njezinu postupnu buduću integraciju u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. U tom bi kontekstu, kad se ispituje jesu li proizvođači pod kontrolom trećih zemalja ili subjekata iz trećih zemalja, kontrolu trebalo shvatiti kao sposobnost izvršavanja odlučujućeg utjecaja na pravni subjekt, izravno ili neizravno, putem jednog ili više posredničkih pravnih subjekata.

(28) Kako bi se Ukrajini omogućilo da financijsku i gospodarsku pomoć iskoristi na najbolji način u postojećim okolnostima, primjereno je dopustiti joj da sredstva upotrijebi za potporu kapacitetima svoje obrambene industrije primjenom različitih metoda provedbe koje odražavaju raznolikost potreba. Sredstva mogu doprinijeti i Instrumentu za potporu Ukrajini uspostavljenom Uredbom (EU) 2025/2643 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶, Okviru za ulaganja u Ukrajini uspostavljenom Uredbom (EU) 2024/792 za robu s dvojnog namjenom ili drugim programima Unije. Nadalje, ta bi sredstva Ukrajini trebala omogućiti masovnu intervenciju u potražnji za obrambenim proizvodima kako bi se stvorili odgovarajući uvjeti za poticanje golemih ulaganja u povećanje proizvodnih kapaciteta i razvoj novih proizvoda. U tu bi svrhu Ukrajini trebalo dopustiti da sredstva iskoristi za pokretanje masovne nabave obrambenih proizvoda iz ukrajinske i europske obrambene tehnološke i industrijske baze u postupcima nabave u okviru Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu („Instrument SAFE”) uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2025/1106¹⁷ ili, podložno validacijama, u skladu s drugim metodama provedbe.

¹⁶ Uredba (EU) 2025/2643 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2025. o uspostavi Programa za europsku obrambenu industriju i okvira mjera za osiguravanje pravodobne dostupnosti obrambenih proizvoda i opskrbe njima („Uredba EDIP”) (SL L, 2025/2643, 29.12.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj>).

¹⁷ Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije (SL L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

- (29) Za određene obrambene proizvode čije temeljne tehnologije nisu široko dostupne u Uniji i koje bi moglo biti teško zamijeniti u velikim razmjerima, kao što su sustavi protuzračne i proturaketne obrane i strateški pospješitelji, trebalo bi postaviti dodatne uvjete kako bi se osigurala sloboda oružanih snaga Ukrajine u vezi s tim proizvodima, bez ograničenja koja nameću treće zemlje. Stoga bi za takve obrambene proizvode proizvođač trebao moći donositi odluke, bez bilo kakvog ograničenja koje bi mu nametnule treće zemlje ili subjekti iz trećih zemalja, o definiciji, prilagodbi ili razvoju dizajna nabavljenih obrambenih proizvoda, što uključuje pravnu ovlast na zamjenu ili uklanjanje onih komponenata koje podliježu ograničenjima koja su uvele treće zemlje ili subjekti iz trećih zemalja.

- (30) Kako bi se osigurala neometana provedba ove Uredbe zajedno s instrumentom SAFE, primjereno je primijeniti slične uvjete prihvatljivosti. Instrumentom SAFE podupire se nabava obrambenih proizvoda kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2025/1106. Vijeće je postiglo dogovor o popisu proizvoda koji su dio kategorija 1. i 2., a taj se popis pokazao dovoljno sveobuhvatnim da omogući potporu za nabavu proizvoda koji su potrebni državama članicama, uključujući zračne platforme. S obzirom na to da se stanje na bojištu stalno mijenja, ključno je izbjeći da zbog postojanja popisa proizvoda koji se mogu poduprijeti Ukrajina teže dobiva pomoć koja joj je potrebna. Uzimajući u obzir činjenicu da je Ukrajina zemlja u ratu čija sposobnost da obrani svoje državno područje može ovisiti o dostupnosti određenog proizvoda u vrlo kratkom roku, Ukrajini bi trebalo dopustiti nabavu proizvoda koji nisu u skladu s tim uvjetima prihvatljivosti ***ako na temelju javne nabave nije dostupan ekvivalentan proizvod ili ako postoji hitna potreba za isporukom određenog proizvoda. To može uključivati, među ostalim, sustave protuzračne i proturaketne obrane, uključujući presretače, te streljivo i rezervne dijelove za lovačke zrakoplove i kapacitete za duboke napade. Za svako odstupanje rok za isporuku proizvoda trebao bi biti razmjeran hitnosti situacije i neposrednim operativnim potrebama Ukrajine.***

U tu bi svrhu Ukrajina Komisiji trebala dostaviti informacije koje su joj razumno dostupne kako bi dokazala da je odstupanje neophodno, jer za vrijeme trajanja rata i dok su potrebe Ukrajine hitne, od Ukrajine ne bi trebalo zahtijevati provođenje opsežnog istraživanja tržišta. Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe te radi učinkovitosti Komisija bi trebala biti ovlaštena ispitati takve zahtjeve za odstupanja, pod nadzorom odbora u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011. Zbog mogućeg znatnog učinka pomoći, prikladno je primijeniti postupak ispitivanja kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 182/2011. Zbog iznimne situacije uzrokovane agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine i potrebe za pravodobnom dostupnošću obrambenih proizvoda primjereno je pozvati se na propisno opravdan slučaj iz članka 3. stavka 3. Uredbe (EU) br. 182/2011 kako bi se omogućilo donošenje mišljenja odbora u roku koji predsjednik odbora može utvrditi ovisno o hitnosti predmeta. Prema potrebi trebalo bi primijeniti pisani postupak iz članka 3. stavka 5. te uredbe.

- (31) *Kako bi se trećim zemljama omogućilo da doprinesu pomoći Ukrajini i istodobno zaštitili sigurnosni i obrambeni interesi Unije i država članica te uzimajući u obzir postojeće sporazume u okviru instrumenta SAFE, primjereno je **predvidjeti** mogućnost proširenja kriterija prihvatljivosti na treće zemlje koje nisu Ukrajina ni države EFTA-e koje su članice EGP-a te koje ne postupaju suprotno sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica, pod uvjetom da su te treće zemlje sklopile sporazum s Unijom u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2025/1106 ili, ako nisu sklopile takav sporazum, pod uvjetom da su te zemlje sklopile partnerstvo u području sigurnosti i obrane s Unijom, da pružaju znatnu financijsku i vojnu potporu Ukrajini te da pružaju pravedan i proporcionalan financijski doprinos, poštujući pritom načelo da se svaki sporazum s trećom zemljom mora temeljiti na ravnoteži prava i obveza te da treća zemlja ne bi trebala imati ista prava ni uživati iste koristi kao država članica koja sudjeluje u suradnji. Takva bi mogućnost stoga trebala biti ograničena na određene obrambene proizvode, uzimajući u obzir neposredne operativne potrebe Ukrajine, s posebnim naglaskom na sustavima protuzračne i proturaketne obrane, streljivu i projektilima, bespilotnim zrakoplovima i povezanim sustavima protiv bespilotnih zrakoplova, topničkim sustavima, uključujući kapacitete za duboke precizne napade, te strateškim pospješiteljima kao što su, među ostalim, strateški zračni mostovi, nadopuna gorivom u letu, sustavi C4ISTAR te svemirska sredstva i usluge.*
- (32) *Kad je riječ o trećim zemljama koje su sklopile sporazum s Unijom u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2025/1106, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) radi dopune ove Uredbe.* Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁸ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

¹⁸ SL L 123, 12.5.2016., str. 1., http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

- (33) *S obzirom na važnost financijskih učinaka uvedenih mjera i kako bi se osigurala dosljednost među različitim područjima vanjskog djelovanja Unije, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Vijeću, koje bi trebalo djelovati na temelju prijedloga Komisije u pogledu mogućnosti proširenja pravila prihvatljivosti na treće zemlje koje nisu sklopile sporazum s Unijom u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2025/1106. Vijeće bi trebalo djelovati putem provedbene odluke, koju bi trebalo nastojati donijeti bez nepotrebne odgode. Tom bi provedbenom odlukom za svaku treću zemlju trebalo utvrditi koji se obrambeni proizvodi trebaju staviti na raspolaganje Ukrajini, uzimajući u obzir iznos financijskog doprinosa dotične treće zemlje i stupanj financijske i vojne potpore Ukrajini.*
- (34) Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje primjenjivo međunarodno pravo kojim se zabranjuje uporaba, razvoj ili proizvodnja određenih obrambenih proizvoda i tehnologija.
- (35) Pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije trebala bi se pružati u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja kojima se osigurava zaštita financijskih interesa Unije kako je utvrđeno u članku 223. stavku 4. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹. Detaljni zahtjevi u tom pogledu mogli bi se uključiti u aranžman koji će potpisati Komisija i Ukrajina. Nadalje, Ukrajina bi za upravljanje financijskom i gospodarskom pomoći primljenom za potporu kapacitetima svoje obrambene industrije trebala otvoriti jedinstveni račun, putem kojeg bi upravljala tom pomoći, a Komisija bi ga trebala moći pratiti.

¹⁹ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (36) Komisija bi trebala osnovati Stručnu skupinu za kapacitete ukrajinske obrambene industrije radi podrške pružanju pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije. Ta stručna skupina trebala bi savjetovati Komisiju o pitanjima koja se odnose na pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije.
- (37) Komisija bi trebala pratiti provedbu pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, uključujući osobito isporuku proizvoda. U tu bi svrhu trebalo uspostaviti razne mehanizme praćenja za različite metode provedbe.

(38) Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁰ odnosi se, među ostalim, na uspostavu odgovarajućeg zakonodavnog okvira o usklađivanju postupaka nabave za sklapanje ugovora kako bi se ispunili sigurnosni zahtjevi država članica i obveze koje proizlaze iz UFEU-a. Da bi se to postiglo, Direktivom 2009/81/EZ osobito se uzimaju u obzir krizne situacije, posebice predviđanjem specifičnih odredaba koje se primjenjuju u hitnim situacijama nastalima zbog krize, kao što su skraćivanje razdoblja za zaprimanje ponuda i mogućnost primjene pregovaračkog postupka bez prethodne objave obavijesti o nadmetanju. Međutim, u određenim hitnim slučajevima ta bi pravila mogla biti nedostatna, posebno ako se hitnost koja proizlazi iz krize može riješiti jedino uključivanjem Ukrajine i barem jedne države članice koja sudjeluje u suradnji u zajedničku nabavu. U tim slučajevima često je jedino rješenje za zaštitu sigurnosnih interesa tih zemalja otvaranje postojećeg okvirnog sporazuma ili ugovora države članice koja sudjeluje u suradnji ukrajinskim javnim naručiteljima, čak i ako Ukrajina izvorno nije bila njegova stranka, te iako ta mogućnost nije bila predviđena u izvornom okvirnom sporazumu ili ugovoru. Budući da te mogućnosti nisu predviđene u Direktivi 2009/81/EZ u trenutku stupanja na snagu ove Uredbe, ovom se Uredbom predviđa mogućnost dopune te direktive ili odstupanja od nje u aktualnoj kriznoj situaciji koja proizlazi iz ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine, pod uvjetom da se dobije suglasnost poduzeća koje je sklopilo okvirni sporazum ili sporazum. Kad je riječ o dodatnim količinama za Ukrajinu, ukrajinski javni naručitelji trebali bi uživati iste uvjete kao i izvorni javni naručitelj koji je sklopio izvorni okvirni sporazum ili ugovor. Osim toga, trebalo bi poduzeti odgovarajuće mjere za transparentnost kako bi se informiralo sve potencijalno zainteresirane strane.

²⁰ Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

(39) Instrumentom SAFE predviđa se financijska pomoć državama članicama koja im omogućuje da provedu hitna i velika javna ulaganja radi potpore europskoj obrambenoj industriji u odgovoru na kriznu situaciju koja je posljedica naglog pogoršanja sigurnosnog konteksta Unije. Unija je tim instrumentom počela podupirati države članice kako bi mogle brzo plasirati narudžbe, potičući sektor obrambene industrije da u vrlo kratkom roku uloži u povećanje proizvodnih kapaciteta kako bi mogao zadovoljiti potrebe država članica do 2030. Osim toga, ovom bi se Uredbom trebale podupirati ukrajinske narudžbe za europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu kako bi se olakšala suradnja između europske i ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze. Ta iznimno velika potražnja za brojnim obrambenim proizvodima nosi neposredan rizik ozbiljnog negativnog učinka na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Kako bi se odgovorilo na taj rizik i s obzirom na cilj ove Uredbe, uzimajući u obzir specifičnu situaciju u Ukrajini, mjere prioritizacije na razini Unije kojima se nastoji osigurati dostupnost dotičnih obrambenih proizvoda mogle bi se pokazati neophodnima za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta obrambenih proizvoda i njegovih lanaca opskrbe. Komisija bi u tom pogledu na zahtjev države članice koja sudjeluje u suradnji trebala moći koristiti prioritetne zahtjeve za olakšavanje opskrbe obrambenim proizvodima kako bi se ispunio cilj ove Uredbe.

- (40) Prioritetni zahtjevi trebali bi se sastojati od zahtjeva koje Komisija, na inicijativu države članice koja sudjeluje u suradnji, upućuje relevantnim gospodarskim subjektima s poslovnim nastanom u Uniji kako bi prihvatili ili dali prednost narudžbama proizvoda potrebnih tijekom krize. Treba ih koristiti samo ako je to potrebno i razmjerno kako bi se osiguralo normalno funkcioniranje obrambenih lanaca opskrbe i trebali bi biti usmjereni na pružanje potpore Ukrajini koja se suočava s ozbiljnim poteškoćama pri naručivanju ili izvršenju ugovora za opskrbu obrambenim proizvodima. Gospodarski subjekti trebali bi imati mogućnost odbiti prioritetni zahtjev. Prioritetni zahtjev trebao bi se podnositi na temelju objektivnih, činjeničnih, mjerljivih i potkrijepljenih podataka. U njemu bi se trebali uzeti u obzir legitimni interesi poduzeća te troškovi i trud koje je potrebno uložiti radi bilo kakve promjene u redoslijedu proizvodnje. Kada se prihvati, obveza izvršenja prioritetnog zahtjeva trebala bi imati prednost pred obvezama izvršenja na temelju privatnog ili javnog prava. S obzirom na važnost osiguravanja opskrbe obrambenim proizvodima, koji su neophodni za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i njegovih lanaca opskrbe, usklađenost s obvezom izvršenja prioritetnog zahtjeva ne bi trebala podrazumijevati odgovornost prema trećim stranama za štetu koja može proizaći iz bilo kakvog kršenja ugovornih obveza uređenih pravom države članice u mjeri u kojoj je to kršenje ugovornih obveza bilo nužno za usklađenost s naloženim određivanjem prioriteta. Ako je gospodarski subjekt izričito prihvatio prioritetni zahtjev, a Komisija je slijedom tog prihvaćanja donijela provedbeni akt, gospodarski subjekt trebao bi poštovati sve uvjete iz tog provedbenog akta. Ako gospodarski subjekt ne poštuje uvjete utvrđene u provedbenom aktu, to bi trebalo dovesti do gubitka prednosti od oslobođenja od ugovorne odgovornosti. Ako je nesukladnost namjerna ili se može pripisati krajnjoj nepažnji, Komisija bi dotičnom gospodarskom subjektu trebala moći izreći novčanu kaznu, podložno načelu proporcionalnosti.

- (41) S obzirom na to da bi za proračunsku pomoć i pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije trebalo staviti na raspolaganje određene iznose, trebalo bi osigurati usklađenost i komplementarnost u njihovoj provedbi.
- (42) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati ne dovodeći u pitanje posebnosti sigurnosne i obrambene politike određenih država članica.
- (43) Ova se Uredba ne primjenjuje na države članice koje ne sudjeluju u pojačanoj suradnji. U tom bi kontekstu trebalo podsjetiti da nesudjelovanje pojedinih država članica u pojačanoj suradnji te države članice ne izuzima od obveze da osiguraju punu provedbu članka 325. UFEU-a i pravne stečevine Unije čiji je cilj zaštita financijskih interesa Unije, uključujući Uredbu Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95²¹, Uredbu (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²², Direktivu (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća²³, Uredbu (EU, Euratom) 2024/2509 i, ako je primjenjivo, Uredbu Vijeća (EU) 2017/1939²⁴. Te države članice i gospodarski subjekti pod njihovom jurisdikcijom trebali bi stoga pri izvršavanju svojih nadležnosti u potpunosti surađivati s Revizorskim sudom, Europskim uredom za borbu protiv prijevара (OLAF), Komisijom i, ako je primjenjivo, Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO).

²¹ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²² Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²³ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²⁴ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

- (44) Sporazum o zajmu za potporu Ukrajini koji trebaju sklopiti Komisija i ukrajinske vlasti trebao bi sadržavati odredbe usklađene s pravima, odgovornostima i obvezama predviđenima u Okvirnom sporazumu u okviru Instrumenta za Ukrajinu iz članka 9. Uredbe (EU) 2024/792, koji su potpisali Unija i Ukrajina, a koji je stupio na snagu 20. lipnja 2024. Tim će se odredbama osigurati učinkovita zaštita financijskih interesa Unije povezanih sa zajmom za potporu Ukrajini, predviđanjem odgovarajućih mjera u odnosu na sprečavanje i suzbijanje prijevara, korupcije i svih drugih nepravilnosti povezanih s pomoći. Isto tako, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 Sporazumom o zajmu za potporu Ukrajini Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, ako je primjenjivo, EPPO-u dodijelit će se tijekom i nakon razdoblja raspoloživosti zajma za potporu Ukrajini potrebna prava i pristup, među ostalim od trećih strana uključenih u izvršenje sredstava Unije. Ukrajina bi također Komisiji trebala prijavljivati nepravilnosti povezane s korištenjem sredstava, u skladu s postupcima predviđenima Okvirnim sporazumom u okviru Instrumenta za Ukrajinu.

- (45) S obzirom na tešku situaciju Ukrajine uzrokovanu agresivnim ratom Rusije protiv nje te kako bi joj se pružila potpora na njezinu putu prema dugoročnoj stabilnosti, primjereno je da Unija Ukrajini odobri zajam za potporu Ukrajini kao zajam ograničene naplate koji dopijeva na naplatu kad Ukrajina od Rusije primi novac ili nenovčanu imovinu na ime ratne reparacije, naknade ili financijske namire, osim teritorija.
- (46) Isplata sredstava u okviru zajma za potporu Ukrajini trebala bi ovisiti o Komisijinoj pozitivnoj ocjeni zahtjeva za sredstva koji je podnijela Ukrajina. Kad je riječ o makrofinancijskoj pomoći, ocjenom uvjeta ne bi se trebala dovoditi u pitanje ocjena ispunjenosti uvjeta u okviru drugih programa i instrumenata Unije. Kad je riječ o pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, oslobađanje sredstava trebalo bi biti povezano s ugovorima ili sporazumima o aktivnostima, rashodima i mjerama za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije koji se odnose na obrambene proizvode ili druge proizvode za obrambene namjene.
- (47) Ovom Uredbom trebale bi se utvrditi odgovarajuće odredbe za financiranje zajma za potporu Ukrajini.

- (48) U kontekstu potreba Ukrajine za financiranjem primjereno je organizirati financijsku pomoć u okviru diversificirane strategije financiranja predviđene člankom 224 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
- (49) U skladu s odlučnom potporom 25 čelnika država i vlada na marginama sastanka Europskog vijeća održanog 18. prosinca 2025. Ukrajina bi zajam za potporu Ukrajini trebala otplatiti nakon što primi reparaciju od Rusije, a Unija zadržava pravo da rusku imovinu imobiliziranu u Uniji upotrijebi za otplatu zajma, u potpunosti u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom.
- (50) Odstupajući od članka 31. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵, financijska obveza iz zajmova na temelju ove Uredbe ne bi se trebala podupirati Jamstvom za vanjsko djelovanje, uspostavljenim tom uredbom. Potpora u obliku zajmova na temelju ove Uredbe trebala bi činiti financijsku pomoć u smislu članka 223. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Uzimajući u obzir financijske rizike i prisutnost jamstava, za potporu u obliku zajmova na temelju ove Uredbe, za koju treba mobilizirati jamstvo iznad gornjih granica, ne bi trebalo izdvajati rezervacije niti bi, odstupajući od članka 214. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, trebalo utvrditi stopu rezervacija.

²⁵ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (51) S obzirom na situaciju u Ukrajini uzrokovanu agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, a kako bi joj se pružila potpora na njezinu putu prema dugoročnoj stabilnosti, primjereno je odstupiti od članka 223. stavka 4. točke (e) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 kako bi se Uniji omogućilo davanje subvencije za troškove zaduživanja za pokrivanje troškova koje bi inače snosila Ukrajina. Ti troškovi obuhvaćaju troškove servisiranja duga (troškovi financiranja i troškovi upravljanja likvidnošću) te povezane administrativne troškove. Subvencija za troškove zaduživanja, koju bi trebalo odobriti, smatra se primjerenom za osiguravanje djelotvornosti potpore u okviru zajma za potporu Ukrajini u smislu članka 223. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, posebno kako bi se spriječio dodatni pritisak na javne financije Ukrajine.
- (52) U skladu s člankom 332. UFEU-a, izdaci koji nastanu provedbom pojačane suradnje, a ne ulaze u administrativne troškove institucija, trebali bi teretiti države članice koje sudjeluju u suradnji. U tu svrhu, države članice koje ne sudjeluju u pojačanoj suradnji trebale bi imati pravo na prilagodbu u skladu s člankom 11. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014²⁶ za sve rashode poslovanja koji se pokrivaju iz proračuna Unije, a koji posebno obuhvaćaju troškove servisiranja duga i aktiviranje jamstava. Administrativni troškovi institucija pri provedbi pojačane suradnje trebali bi se pokrivati iz proračuna Unije bez prilagodbi za države članice koje ne sudjeluju u pojačanoj suradnji.
- (53) Potporom Unije Ukrajini na temelju ove Uredbe trebala bi upravljati Komisija.

²⁶ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 609/2014 od 26. svibnja 2014. o metodama i postupku za stavljanje na raspolaganje tradicionalnih vlastitih sredstava i vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u i BND-u te o mjerama za zadovoljavanje potreba za gotovinom (SL L 168, 7.6.2014., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj>).

- (54) Pomoć Ukrajini iz zajma za potporu Ukrajini trebala bi biti dodatna i komplementarna potpori Unije koja se pruža u okviru Instrumenta za Ukrajinu. Komisija bi, kad god je to moguće, trebala nastojati smanjiti administrativno opterećenje i opterećenje u pogledu izvješćivanja za Ukrajinu.
- (55) Komisija bi prema potrebi propisno trebala uzeti u obzir Odluku Vijeća 2010/427/EU²⁷ i ulogu Europske službe za vanjsko djelovanje.
- (56) Nadležni odbor Europskog parlamenta trebao bi moći pozvati Komisiju da u okviru dijaloga o zajmu za potporu Ukrajini rasprave o pitanjima koja se odnose na provedbu ove Uredbe. Komisija bi trebala uzeti u obzir elemente koji proizlaze iz stajališta iskazanih u dijalogu o zajmu za potporu Ukrajini, uključujući eventualne rezolucije Europskog parlamenta.
- (57) Kako bi se osiguralo da Europski parlament i Vijeće mogu pratiti provedbu ove Uredbe, Komisija bi ih trebala redovito obavješćivati o razvoju događaja u vezi s pomoći Unije Ukrajini na temelju ove Uredbe i dostavljati im relevantne dokumente.

²⁷. Odluka Vijeća 2010/427/EU od 26. srpnja 2010. o utvrđivanju ustroja i rada Europske službe za vanjsko djelovanje (SL L 201, 3.8.2010., str. 30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

- (58) Kako bi se osigurala kontinuirana djelotvornost aranžmana uspostavljenih ovom Uredbom, Komisija bi trebala redovito preispitivati njihovu primjerenost i o tome izvješćivati Europski parlament i Vijeće, čime se jamči transparentnost i odgovornost.

- (59) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011.
- (60) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno pružanje financijske i gospodarske pomoći Ukrajini za 2026. i 2027. na predvidljiv, kontinuiran, uredan i pravodoban način kako bi joj se pomoglo da pokrije svoje potrebe za financiranjem koje proizlaze iz agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njegova opsega i učinaka on može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere, ako je primjereno u okviru pojačane suradnje, u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

- (61) Uzimajući u obzir hitnost koja proizlazi iz izvanrednih okolnosti uzrokovanih ničim izazvanim i neopravdanim agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog UEU-u, UFEU-u i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (62) U svjetlu situacije u Ukrajini ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom provodi pojačana suradnja radi uspostave instrumenta za pružanje pomoći Unije Ukrajini za 2026. i 2027. u obliku zajma koji će se otplatiti reparacijom koju treba platiti Rusija („zajam za potporu Ukrajini”).
2. Njome se utvrđuje cilj zajma za potporu Ukrajini, njegovo financiranje, vrste Unijinih financijskih sredstava u okviru zajma i pravila za odobravanje tih sredstava.

Članak 2.

Cilj zajma za potporu Ukrajini

1. Opći je cilj zajma za potporu Ukrajini pružanje financijske i gospodarske pomoći Ukrajini na predvidljiv, kontinuiran, uredan, fleksibilan i pravodoban način kako bi joj se pomoglo da pokrije svoje potrebe za financiranjem, posebno one koje proizlaze iz agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i činjenice da Rusija ne plaća reparaciju koju je dužna platiti.

2. Da bi se postigao opći cilj iz stavka 1., zajam za potporu Ukrajini ima sljedeće specifične ciljeve:
 - (a) poduprijeti makrofinancijsku stabilnost ublažavanjem ograničenja vanjskog i unutarnjeg financiranja Ukrajine; i
 - (b) poduprijeti kapacitete ukrajinske obrambene industrije gospodarskom, financijskom i tehničkom suradnjom.

Članak 3. Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „obrambeni proizvod” znači roba, usluge i radovi obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2009/81/EZ, kako je utvrđeno u njezinu članku 2.;
2. „država EFTA-e koja je članica EGP-a” znači članica Europskog udruženja slobodne trgovine koja je ujedno članica Europskog gospodarskog prostora;
3. „zajmovi iz ubrzanja izvanrednih prihoda” znači prihvatljivi bilateralni zajmovi i Unijina makrofinancijska pomoć u obliku zajma na temelju Uredbe (EU) 2024/2773;

4. „država članica koja ne sudjeluje u suradnji” znači država članica koja ne sudjeluje u pojačanoj suradnji uspostavljenoj Odlukom (EU) 2026/258;
5. „država članica koja sudjeluje u suradnji” znači država članica koja sudjeluje u pojačanoj suradnji uspostavljenoj Odlukom (EU) 2026/258;
6. „drugi proizvodi za obrambene namjene” znači sva roba, usluge i radovi osim onih obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2009/81/EZ, kako je utvrđeno u njezinu članku 2., nužni ili namijenjeni za obrambene svrhe.

Članak 4.

Pomoć raspoloživa u okviru zajma za potporu Ukrajini

1. Maksimalni je iznos zajma za potporu Ukrajini 90 000 000 000 EUR. Taj se iznos stavlja na raspolaganje Ukrajini u skladu s njezinim potrebama za financiranjem, kako su utvrđene u ukrajinskoj strategiji financiranja odobrenoj u skladu s člankom 8.
2. Zajam za potporu Ukrajini raspoloživ je do 31. prosinca 2027. Komisija ga stavlja na raspolaganje u obrocima, koji se mogu isplatiti Ukrajini u jednoj ili više tranši. Sve se takve tranše isplaćuju do 31. prosinca 2028.

3. Ako se potrebe Ukrajine za financiranjem tijekom razdoblja raspoloživosti zajma za potporu Ukrajini bitno smanje, među ostalim ako joj Rusija nadoknadi ratnu štetu, Komisija u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 3. može smanjiti ili ukinuti neisplaćeni iznos zajma za potporu Ukrajini.
4. U skladu s člankom 332. UFEU-a, države članice koje ne sudjeluju u suradnji imaju pravo na prilagodbu u skladu s člankom 11. Uredbe (EU, Euratom) br. 609/2014 za izdatke koji se financiraju iz izglasanog proračuna koji nastanu provedbom pojačane suradnje, a ne ulaze u administrativne troškove institucija, koji se pokrivaju iz proračuna Unije. Takva prilagodba posebno obuhvaća troškove servisiranja duga i aktiviranje jamstava.

Članak 5.

Preduvjeti za pomoć u okviru zajma za potporu Ukrajini

1. Preduvjet za odobravanje pomoći iz zajma za potporu Ukrajini jest da Ukrajina nastavi podržavati i poštovati djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava, te da jamči poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina. Podržavanje i poštovanje vladavine prava podrazumijeva borbu protiv korupcije.
2. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) prate ispunjavanje preduvjeta iz stavka 1. ovog članka, posebno prije donošenja provedbene odluke Vijeća iz članka 8. i oslobađanja sredstava iz članka 23. Osim toga, u tom praćenju uzimaju se u obzir relevantne preporuke međunarodnih tijela, kao što su Vijeće Europe i njegova Venecijanska komisija. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o svojem praćenju.

POGLAVLJE II.

IZVRŠENJE ZAJMA ZA POTPORU UKRAJINI

Članak 6.

Ukrajinska strategija financiranja

1. Da bi primila financijsku i gospodarsku pomoć iz zajma za potporu Ukrajini, Ukrajina Komisiji, u načelu svake godine, podnosi ukrajinsku strategiju financiranja. U ukrajinskoj strategiji financiranja navode se pojedinosti o ukrajinskim potrebama za financiranjem i izvorima financiranja, u načelu za narednih 12 mjeseci.
2. Ukrajinska strategija financiranja sadržava:
 - (a) glavne makroekonomske pretpostavke na kojima se temelji ukrajinska strategija financiranja;
 - (b) informacije o ukrajinskom proračunu po tromjesečju i po godini, uključujući:
 - i. ciljni proračunski saldo opće države, raščlanjen po podsektorima opće države;

- ii. projekcije rashoda i prihoda za opću državu i njezine glavne podsektore te njihove glavne komponente u skladu s njihovom ekonomskom klasifikacijom;
 - iii. relevantne informacije o rashodima opće države po funkciji, a osobito za obranu;
 - iv. opis i kvantifikaciju mjera na strani rashoda i prihoda koje će se uključiti u proračun;
 - v. prilog koji sadržava metodologiju i pretpostavke te sve druge relevantne parametre na kojima se temelje proračunske prognoze;
- (c) informacije o dosadašnjim i predviđenim budućim financijskim kretanjima u općoj državi u Ukrajini, po tromjesečju i po godini, uključujući:
- i. informacije o stanju likvidnosti (novčana sredstva) opće države i njezinih glavnih podsektora;
 - ii. otplatu duga;

- iii. strategiju izdavanja dužničkih instrumenata;
 - iv. ostale tokove koji stvaraju i smanjuju dug;
 - v. stanje nepodmirenih plaćanja i njihov očekivani razvoj;
- (d) informacije o izvršenju prethodno odobrene pomoći iz zajma za potporu Ukrajini, uključujući sve povrate financijskih sredstava koja čine tu pomoć;
- (e) informacije o predviđenim potrebama vojne pomoći u naravi;
- (f) na temelju ukrajinskog proračuna i predviđenih potreba vojne pomoći u naravi, očekivane potrebe za vanjskim financiranjem za razdoblje obuhvaćeno tom ukrajinskom strategijom financiranja, uključujući raščlambu iznosa u tom proračunu nužnih za ciljeve iz članka 2. stavka 2.. Ta raščlamba sadržava vrijednost obrambenih proizvoda koji se kupuju izvan Unije i Ukrajine;
- (g) vanjsko financiranje i vojna pomoć u naravi za koje je preuzeta obveza i koji se očekuju u trenutku podnošenja ukrajinske strategije financiranja za razdoblje obuhvaćeno tom strategijom, uključujući raščlambu iznosa tog vanjskog financiranja koji će se koristiti u skladu s ciljevima iz članka 2. stavka 2.;

- (h) na temelju informacija iz točaka (f) i (g) ovog stavka, očekivani manjak vanjskog financiranja za koji Ukrajina traži pomoć iz zajma za potporu Ukrajini na temelju te ukrajinske strategije financiranja, uključujući raščlambu iznosa tog očekivanog manjka vanjskog financiranja za ciljeve iz članka 2. stavka 2.; i
 - (i) radi potpore višegodišnjim rashodima iz poglavlja IV. ove Uredbe, informacije o potencijalnim višegodišnjim potrebama i odgovarajući iznos sredstava.
3. Ukrajina može dostavljati svoje ažurirane strategije financiranja sve dok maksimalni iznos zajma za potporu Ukrajini iz članka 4. stavka 1. ne bude stavljen na raspolaganje u okviru zajma za potporu Ukrajini u skladu s člankom 8.

Članak 7.

Komisijina ocjena ukrajinske strategije financiranja

1. Komisija bez nepotrebne odgode ocjenjuje ukrajinsku strategiju financiranja podnesenu u skladu s člankom 6.
2. Pri ocjenjivanju iz stavka 1. Komisija blisko surađuje s Ukrajinom. Komisija može iznijeti primjedbe ili zatražiti dodatne informacije, uključujući provjeru informacija u komunikaciji s državama članicama, trećim zemljama i međunarodnim organizacijama. Ukrajina dostavlja sve zatražene dodatne informacije i ako je potrebno može revidirati svoju strategiju financiranja, među ostalim i nakon njezina podnošenja.
3. Komisija ocjenjuje ukrajinsku strategiju financiranja, a posebno:
 - (a) potpunost, izvedivost i usklađenost ukrajinske strategije financiranja s pretpostavkama na kojima se temelji;

- (b) usklađenost informacija iz ukrajinske strategije financiranja s informacijama iz vanjskih izvora, uključujući sva nedavna preispitivanja MMF-a i informacije primljene od Platforme za donatore za Ukrajinu i Kontaktne skupine za obranu Ukrajine;
- (c) usklađenost očekivanog manjka vanjskog financiranja sa sljedećom indikativnom raspodjelom zajma za potporu Ukrajini:
 - i. 30 000 000 000 EUR za makrofinancijsku pomoć u skladu s poglavljem III. ove Uredbe ili za proračunsku pomoć u obliku zajma koji će se izvršiti u okviru Instrumenta za Ukrajinu na temelju poglavlja III. Uredbe (EU) 2024/792;
 - ii. 60 000 000 000 EUR za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije u skladu s poglavljem IV. ove Uredbe;
- (d) ispunjenje preuvjeta iz članka 5. stavka 1.

4. Ako Komisija ukrajinsku strategiju financiranja ocijeni pozitivno, bez odgode podnosi prijedlog provedbene odluke Vijeća u skladu s člankom 8.
5. Ako Komisija ukrajinsku strategiju financiranja ocijeni negativno, o tome bez odgode obavješćuje Ukrajinu i obrazlaže svoju ocjenu. Negativna ocjena ne sprečava Ukrajinu da podnese revidiranu ukrajinsku strategiju financiranja.
6. Ako Komisija ocjenjuje ažuriranu verziju ukrajinske strategije financiranja, primjenjuje se ovaj članak.

Članak 8.

Provedbena odluka Vijeća

1. Ako pozitivno ocijeni ukrajinsku strategiju financiranja ili njezinu ažuriranu verziju, Komisija Vijeću podnosi prijedlog provedbene odluke kojom se stavlja na raspolaganje financijska i gospodarska pomoć.

2. Provedbenom odlukom Vijeća iz stavka 1.:
 - (a) određuje se iznos pomoći koji će se staviti na raspolaganje Ukrajini za pomoć u provedbi ukrajinske strategije financiranja, uključujući iznos pomoći koji je raspoloživ:
 - i. za proračunsku pomoć u obliku zajma koji će se izvršiti na temelju poglavlja III. Uredbe (EU) 2024/792;
 - ii. za makrofinancijsku pomoć u skladu s poglavljem III. ove Uredbe;
 - iii. za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije u skladu s poglavljem IV. ove Uredbe;
 - (b) utvrđuje se maksimalni broj i indikativni iznos obroka pomoći raspoložive za makrofinancijsku pomoć u skladu s poglavljem III. ove Uredbe.
3. Pri određivanju iznosa u okviru zajma za potporu Ukrajini koji se stavljaju na raspolaganje:
 - (a) poštuje se maksimalni iznos raspoloživ za zajam za potporu Ukrajini iz članka 4. stavka 1.;
 - (b) uzima se u obzir potreba da se pravedno podijeli opterećenje s drugim donatorima pri pokrivanju potreba Ukrajine za financiranjem;

- (c) za proračunsku pomoć, utvrđuje se u kojoj se mjeri može pružiti redovita proračunska pomoć u obliku zajma koji će se izvršiti na temelju poglavlja III. Uredbe (EU) 2024/792 ili u obliku makrofinancijske pomoći u skladu s poglavljem III. ove Uredbe, ovisno o slučaju.

4. Vijeće provedbenu odluku iz stavka 1. donosi bez nepotrebne odgode.

Članak 9.

Komplementarnost i koordinacija

1. Pri izvršenju zajma za potporu Ukrajini Komisija blisko surađuje s Ukrajinom, državama članicama, relevantnim međunarodnim tijelima i donatorima Ukrajini, posebno putem Platforme za donatore za Ukrajinu i Kontaktne skupine za obranu Ukrajine, kako bi se osigurao usklađen i dosljedan pristup onih koji podupiru Ukrajinu u ispunjavanju njezinih potreba za financijskom i gospodarskom pomoći. Komisija se pritom oslanja na stručno znanje ESVD-a.
2. Članci 5., 7., 13., 14. i 15. i članak 23. stavak 1. točka (b) ove Uredbe primjenjuju se u skladu s Odlukom 2010/427/EU.

POGLAVLJE III.

PRORAČUNSKA POMOĆ U OBLIKU MAKROFINANCIJSKE POMOĆI

Članak 10.

Svrha

1. Makrofinancijska pomoć doprinosi pokrivanju manjka u financiranju Ukrajine utvrđenog u pozitivno ocijenjenoj ukrajinskoj strategiji financiranja.
2. Oslobađanjem makrofinancijske pomoći upravlja Komisija na temelju vlastite ocjene ispunjenosti preduvjeta iz članka 5. stavka 1. i zadovoljavajućeg ispunjenja uvjeta politike iz memoranduma o razumijevanju iz članka 11.

Članak 11.

Memorandum o razumijevanju

1. Komisija s Ukrajinom dogovara uvjete politike za odobrene iznose makrofinancijske pomoći iz članka 8. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Ti uvjeti politike utvrđuju se u memorandumu o razumijevanju.

2. Uvjeti politike sadržavaju snažne i ambiciozne reformske obveze, uključujući one kojima je cilj posebice jačanje mobilizacije prihoda za podupiranje financijskih potreba Ukrajine i uklanjanje temeljnih uzroka korupcije u javnim financijama, među ostalim poboljšanjem održivosti i kvalitete javnih rashoda te povećanjem učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti sustavâ za upravljanje javnim financijama. Ako je relevantno, te su obveze u skladu s eventualnim programima koje Ukrajina ima s MMF-om i prema potrebi uključuju daljnje obveze. Komisija redovito prati napredak u ispunjavanju obveza.
3. Komisija provedbenim aktima odobrava potpisivanje memoranduma o razumijevanju i izmjena tog memoranduma. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 3.

POGLAVLJE IV.
POMOĆ ZA POTPORU
KAPACITETIMA UKRAJINSKE OBRAMBENE INDUSTRIJE

Članak 12.

Svrha

1. Cilj je pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije omogućiti Ukrajini da provede hitna i velika javna ulaganja za potporu ukrajinskoj obrambenoj industriji i njezinoj integraciji u europsku obrambenu industriju kao odgovor na aktualnu kriznu situaciju i za budućnost. Ta pomoć posebno doprinosi obnovi, oporavku i modernizaciji ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze s ciljem povećanja pripravnosti obrambene industrije, uzimajući u obzir njezinu postupnu buduću integraciju u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu, te podupire pravodobnu dostupnost obrambenih proizvoda i drugih proizvoda za obrambene namjene u okviru suradnje između Unije i Ukrajine.

2. Aktivnosti, rashodi i mjere za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije povezani su s obrambenim proizvodima ili drugim proizvodima za obrambene namjene i imaju sljedeće ciljeve:
- (a) ubrzati prilagodbu ukrajinske obrambene industrije strukturnim promjenama, među ostalim stvaranjem i povećavanjem njezinih proizvodnih kapaciteta te provedbom s time povezanih potpornih aktivnosti;
 - (b) poboljšati pravodobnu dostupnost obrambenih proizvoda ili drugih proizvoda za obrambene namjene za Ukrajinu, među ostalim skraćivanjem vremena isporuke, rezervacijom slotova za proizvodnju ili stvaranjem zaliha obrambenih proizvoda ili drugih proizvoda za obrambene namjene, međuproizvoda ili sirovina; ili
 - (c) poboljšati prekograničnu suradnju između europske i ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze, uzimajući u obzir potrebe Ukrajine za jačanjem obrambene industrije i nabavom za potrebe obrane, čime se omogućuje zamjenjivost obrambenih proizvoda ili drugih proizvoda za obrambene namjene koje proizvode ukrajinska i europska obrambena industrija.

Članak 13.

Uvjeti prihvatljivosti

1. Aktivnosti, rashodi i mjere za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije povezanima s obrambenim proizvodima i drugim proizvodima za obrambene namjene prihvatljivi su za pomoć ako ispunjavaju uvjete prihvatljivosti utvrđene u ovom članku.
2. Obrambeni proizvodi pripadaju jednoj od sljedećih kategorija:
 - (a) prva kategorija: streljivo i projektili; topnički sustavi, uključujući sposobnosti za duboke precizne napade; sposobnosti za kopneno ratovanje i njihovi sustavi potpore, uključujući opremu za vojnike i pješačko oružje; mali bespilotni zrakoplovi (NATO klasa 1) i povezani sustavi protiv bespilotnih letjelica; zaštita kritične infrastrukture; kibernetička sigurnost; i vojna mobilnost, uključujući protumobilnost;
 - (b) druga kategorija: sustavi protuzračne i proturaketne obrane; pomorske površinske i podvodne sposobnosti; bespilotni zrakoplovi osim malih bespilotnih zrakoplova (NATO klase 2 i 3) i povezani sustavi protiv bespilotnih zrakoplova; strateški pospješitelji kao što su, među ostalim, strateški zračni mostovi, nadopuna gorivom u letu, sustavi C4ISTAR te svemirska sredstva i usluge; zaštita svemirskih sredstava; umjetna inteligencija i elektroničko ratovanje.

3. Aktivnosti, rashodi i mjere za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije povezanim s obrambenim proizvodima ili drugim proizvodima za obrambene namjene nisu u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i država članica kako su utvrđeni u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) na temelju glave V. UEU-a, uključujući poštovanje načela dobrosusjedskih odnosa, ili ciljevima utvrđenima u članku 2. ove Uredbe.
4. Obrambeni proizvodi proizvode se u skladu sa sljedećim uvjetima:
 - (a) proizvođači i podugovaratelji uključeni u proizvodnju obrambenih proizvoda imaju poslovni nastan i izvršne upravljačke strukture u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini. Oni nisu pod kontrolom treće zemlje koja nije država EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajina ni pod kontrolom drugog subjekta iz treće zemlje koji nema poslovni nastan u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini;

- (b) odstupajući od točke (a), kako bi se uzela u obzir industrijska suradnja s partnerima izvan EU-a, obrambeni proizvodi u čiju je proizvodnju uključen podugovaratelj kojem je dodijeljeno između 15 % i 35 % vrijednosti ugovora te koji nema poslovni nastan ili izvršne upravljačke strukture u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini prihvatljivi su ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:
- i. proizvođač i taj podugovaratelj uspostavili su izravan ugovorni odnos za dotični obrambeni proizvod prije 28. svibnja 2025.; ili
 - ii. proizvođač se obvezuje da će u roku od dvije godine proučiti izvedivost zamjene ulaznih materijala koje pruža taj podugovaratelj alternativnim ulaznim materijalima podrijetlom iz Unije, države EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajine na koje se ne primjenjuju nikakva ograničenja, te izvedivost ispunjavanja tehničkih i vremenskih zahtjeva;

- (c) odstupajući od točke (a) ovog stavka, obrambeni proizvodi u čiju su proizvodnju uključeni proizvođači ili podugovaratelji s poslovnim nastanom u Uniji koje kontrolira druga treća zemlja koja nije država EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajina ili drugi subjekt iz treće zemlje koji nema poslovni nastan u Uniji, državi EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajini prihvatljivi su ako je taj proizvođač ili podugovaratelj podvrgnut provjeri u smislu Uredbe (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸ i, prema potrebi, odgovarajućim mjerama ublažavanja, ili ako taj proizvođač ili podugovaratelj pruži jamstva u skladu s točkom (d) ovog stavka, koja je provjerila država članica u kojoj ima poslovni nastan;

²⁸ Uredba (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji (SL L 79I, 21.3.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- (d) jamstvima iz točke (c) ovog stavka osigurava se da uključenost proizvođača ili podugovaratelja u proizvodnju obrambenog proizvoda nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i država članica kako su utvrđeni u okviru ZVSP-a na temelju glave V. UEU-a. Tim se jamstvima posebno dokazuje da su za potrebe aktivnosti, rashoda i mjera uvedene mjere kako bi se osiguralo sljedeće:
- i. kontrola nad proizvođačem ili podugovarateljem ne provodi se na način koji onemogućuje ili ograničava njegovu sposobnost za provedbu aktivnosti, rashoda i mjera za koje je primljena potpora; i
 - ii. nepridruženoj trećoj zemlji ili subjektu iz nepridružene treće zemlje onemogućen je pristup klasificiranim ili osjetljivim podacima koji se odnose na obrambeni proizvod koji se proizvodi, a zaposlenici ili druge osobe uključene u proizvodnju obrambenog proizvoda imaju nacionalno uvjerenje o sigurnosnoj provjeri koje je izdala država članica, ako je primjereno, u skladu s nacionalnim zakonima i drugim propisima;

- (e) infrastruktura, postrojenja, imovina i resursi proizvođača i podugovaratelja uključenih u proizvodnju obrambenih proizvoda nalaze se na državnom području države članice, države EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajine. Ako proizvođači ili podugovaratelji uključeni u proizvodnju obrambenih proizvoda nemaju lako dostupne alternative ili relevantnu infrastrukturu, postrojenja, imovinu i resurse na državnom području države članice, države EFTA-e koja je članica EGP-a ili Ukrajine, mogu koristiti svoju infrastrukturu, postrojenja, imovinu i resurse koji se nalaze ili drže izvan tih područja ako to korištenje nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica;
- (f) može se smatrati da proizvođači i podugovaratelji uključeni u proizvodnju obrambenih proizvoda ispunjavaju uvjete prihvatljivosti iz ovog stavka ako su ispunili jednakovrijedne uvjete na temelju uredaba (EU) 2018/1092²⁹, (EU) 2021/697³⁰, (EU) 2023/1525³¹ ili (EU) 2023/2418³² Europskog parlamenta i Vijeća ili Uredbe (EU) 2025/1106 i pod uvjetom da se naknadnim promjenama ne dovodi u pitanje ispunjenje tih uvjeta;

²⁹ Uredba (EU) 2018/1092 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o uspostavi Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane radi potpore konkurentnosti i inovacijskoj sposobnosti obrambene industrije Unije (SL L 200, 7.8.2018., str. 30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

³⁰ Uredba (EU) 2021/697 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za obranu i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1092 (SL L 170, 12.5.2021., str. 149., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

³¹ Uredba (EU) 2023/1525 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 2023. o podupiranju proizvodnje streljiva (ASAP) (SL L 185, 24.7.2023., str. 7., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

³² Uredba (EU) 2023/2418 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o uspostavi instrumenta za jačanje europske obrambene industrije putem zajedničke nabave (EDIRPA) (SL L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

- (g) trošak komponenata podrijetlom izvan Unije, država EFTA-e koje su članice EGP-a i Ukrajine nije veći od 35 % procijenjenog troška komponenata obrambenog proizvoda. Nijedna komponenta ne dobavlja se iz treće zemlje koja postupa suprotno sigurnosnim i obrambenim interesima Unije ili njezinih država članica;
- (h) za obrambene proizvode povezane s drugom kategorijom iz stavka 2. točke (b) ovog članka proizvođači mogu odlučivati, bez ograničenja koja su uvele treće zemlje ili subjekti iz trećih zemalja, o definiciji, prilagodbi i razvoju dizajna nabavljenog obrambenog proizvoda, uključujući pravno ovlaštenje da zamijene ili uklone komponente koje podliježu ograničenjima koja su uvele treće zemlje ili subjekti iz trećih zemalja.

Za potrebe prvog podstavka ovog stavka „podugovaratelji uključeni u proizvodnju obrambenih proizvoda” znači svi pravni subjekti koji pružaju ključne ulazne materijale koji imaju jedinstvene značajke nužne za funkcioniranje obrambenog proizvoda, kojima je dodijeljeno najmanje 15 % vrijednosti ugovora te kojima je potreban pristup klasificiranim podacima za izvršenje ugovora.

5. Odstupajući od stavaka 2. i 4. i u potpunosti poštujući stavak 3., ako postoji hitna potreba **za isporukom** određenog obrambenog proizvoda zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, nabava obrambenog proizvoda koji ne ispunjava jedan ili više uvjeta iz stavaka 2. i 4. prihvatljiva je za financijsku pomoć na temelju ovog poglavlja pod sljedećim uvjetima:

- (a) da ne postoji ekvivalentan proizvod koji bi zadovoljio tu hitnu potrebu i koji ispunjava uvjete utvrđene u stavcima 2. i 4. ili da on nije dostupan u potrebnoj količini **te čije je vrijeme isporuke razmjerno hitnosti situacije i neposrednim operativnim potrebama Ukrajine**; ili
- (b) da je vrijeme isporuke takvog obrambenog proizvoda znatno kraće nego za obrambeni proizvod koji bi ispunjavao uvjete utvrđene u stavcima 2. i 4. ovog članka, čak i kad bi taj obrambeni proizvod bio predmet prioritarnog zahtjeva iz članka 19.

U tom slučaju Ukrajina dostavlja informacije koje su joj razumno dostupne i kojima dokazuje da su ispunjeni uvjeti za primjenu tog odstupanja. Komisija provjerava te informacije **nakon savjetovanja sa stručnom skupinom iz članka 15.** bez nepotrebne odgode. ■

Obrambeni proizvodi nabavljaju se od proizvođača s poslovnim nastanom u trećim zemljama *koje nisu države EFTA-e koje su članice EGP-a i Ukrajina* samo ako nisu dostupne druge alternative u Uniji, *državama EFTA-e koje su članice EGP-a i Ukrajini* pod uvjetima utvrđenima u prvom podstavku točkama (a) i (b). *U kontekstu prvog podstavka točaka (a) i (b) te informacije sadržavaju pravnu obvezu da će se poštovati vrijeme isporuke.*

Komisija odobrava odstupanja iz ovog stavka putem provedbenih akata, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 3.

6. Ako je primjenjivo, države članice koje sudjeluju u suradnji osiguravaju da postupci nabave i ugovori za druge proizvode za obrambene namjene koji proizlaze iz nabava za koje se odobrava potpora u okviru zajma za potporu Ukrajini sadržavaju odgovarajuće uvjete prihvatljivosti za zaštitu sigurnosnih i obrambenih interesa Unije i država članica.
7. Odstupajući od stavka 4., doprinosi u skladu sa stavkom 8. točkom (e) koriste se u skladu s uvjetima prihvatljivosti iz dotičnog programa Unije.

8. Aktivnosti, rashodi i mjere povezani s obrambenim proizvodima ili drugim proizvodima za obrambene namjene provode se u skladu s jednim od sljedećih načina provedbe:
- (a) postupcima nabave koje provodi Ukrajina, pod uvjetom da nabavu i isporuku potvrdi Komisija ili države članice koje sudjeluju u suradnji. Ukrajina je odgovorna za takve postupke nabave u skladu s ukrajinskim pravom, a potvrđivanje koje obavlja Komisija ili države članice koje sudjeluju u suradnji uključuje provjere ugovorne dokumentacije, računa i potvrda o isporuci, fizičke inspekcije dobavljača i fizičke provjere isporuka na temelju uzorka;
 - (b) postupcima nabave koje provodi Ukrajina i koji se smatraju zajedničkom nabavom u skladu s Uredbom (EU) 2025/1106;
 - (c) sporazumima između Ukrajine i država članica ili Europske obrambene agencije (EDA);
 - (d) sporazumima o nabavi između Ukrajine i međunarodnih ili međuvladinih organizacija; ili
 - (e) doprinosima Ukrajine Instrumentu za potporu Ukrajini uspostavljenom Uredbom (EU) 2025/2643, Okviru za ulaganja u Ukrajini uspostavljenom Uredbom (EU) 2024/792 za robu s dvojnog namjenom ili drugim programima Unije.

Aktivnosti, rashodi i mjere povezani s drugim proizvodima za obrambene namjene mogu se provoditi i postupcima nabave koje provodi Ukrajina u vrijednosti manjoj od 7 000 000 EUR, pod uvjetom da se osiguraju dobro financijsko upravljanje i zaštita financijskih interesa Unije.

9. Ugovori koje je sklopila Ukrajina, koji se odnose na postupke nabave, sporazume ili doprinose iz stavka 8., prihvatljivi su ako su potpisani nakon 14. siječnja **2026.** pod uvjetom da su u skladu s ovim člankom.
10. Komisija je u skladu s člankom 26. ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Uredbe proširenjem uvjeta prihvatljivosti ■ na ■ treće zemlje koje nisu države EFTA-e koje su članice EGP-a ■ **i Ukrajina** i koje ne postupaju suprotno sigurnosnim i obrambenim interesima Unije ili njezinih država članica, pod uvjetom da su ***te treće zemlje*** sklopile sporazum s Unijom u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2025/1106. ***U svakom delegiranom aktu za svaku dotičnu treću zemlju navodi se na koje se obrambene proizvode ova odredba primjenjuje. Nakon stupanja na snagu delegiranog akta smatra se da je treća zemlja uključena među države EFTA-e koje su članice EGP-a i Ukrajinu za potrebe članka 13. stavka 4. u pogledu tih obrambenih proizvoda.***

11. Neovisno o stavku 10., Vijeće, na prijedlog Komisije, može donijeti provedbeni akt kako bi utvrdilo da treća zemlja koja nije jedna od država EFTA-e koje su članice EGP-a ni Ukrajina te koja ne postupa suprotno sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica, i koja nije sklopila sporazum s Unijom u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2025/1106, ispunjava sljedeće kumulativne uvjete:

- (a) treća zemlja obvezala se osigurati pravedan i proporcionalan financijski doprinos troškovima koji proizlaze iz zaduživanja, razmjeran vrijednosti ugovora dodijeljenih subjektima s poslovnim nastanom u toj trećoj zemlji. Takav je doprinos u obliku novčanih sredstava za subvenciju za troškove zaduživanja na temelju sporazuma o doprinosu između treće zemlje i Unije. On čini vanjski namjenski prihod u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509;**
- (b) treća zemlja sklopila je partnerstvo u području sigurnosti i obrane s Unijom; i**
- (c) treća zemlja pruža znatnu financijsku i vojnu potporu Ukrajini.**

U provedbenom aktu Vijeća za svaku od dotičnih trećih zemalja navodi se na koje se obrambene proizvode ova odredba treba primjenjivati, uzimajući u obzir uvjete navedene u ovom stavku.

Nakon stupanja na snagu provedbenog akta Vijeća smatra se da je treća zemlja uključena među države EFTA-e koje su članice EGP-a i Ukrajinu za potrebu članka 13. stavka 4. u odnosu na te obrambene proizvode.

Vijeće može kvalificiranom većinom izmijeniti prijedlog Komisije i donijeti izmijenjeni tekst putem provedbene odluke.

Članak 14.

Obrasci za proizvode

1. Kad je riječ o odobrenim iznosima pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije kako je navedeno u članku 8. stavku 2. točki (a) podtočki iii., Ukrajina izrađuje i ispunjava obrazac za svaku aktivnost, rashod ili mjeru koji se odnose na obrambeni proizvod ili drugi proizvod za obrambene namjene za koji namjerava zatražiti pomoć. U tom se obrascu navode:
 - (a) opis obrambenog proizvoda ili drugih proizvoda za obrambene namjene; i
 - (b) informacije o usklađenosti s člankom 13.

2. Ukrajina se s Komisijom konzultira u vezi s obrascem kako bi se osigurala usklađenost s člankom 13. ***Ako Ukrajina ne utvrdi način provedbe u skladu s člankom 13. stavkom 8. ili ako Komisija smatra da je neki alternativni način provedbe ekonomičniji, učinkovitiji ili djelotvorniji, Komisija može Ukrajini predložiti način provedbe.*** Kad Ukrajini predlaže najprikladniji način provedbe, Komisija uzima u obzir pravodobnost isporuke relevantnog obrambenog proizvoda ili drugog proizvoda za obrambene namjene, aktivnosti, rashoda ili mjere, dostupne cijene, prethodno iskustvo s tim načinom provedbe i, ako je opravdano, prethodno iskustvo s proizvođačima za taj način provedbe. ***Pri utvrđivanju je li alternativni način provedbe ekonomičniji ili pri razmatranju dostupnih cijena Komisija u obzir uzima sva sufinanciranja koja osiguravaju države članice.***
3. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, Ukrajina za provedbu u skladu s člankom 13. stavkom 8. prvim podstavkom točkom (e) nije obvezna izraditi i ispuniti obrazac.

Članak 15.

Stručna skupina za kapacitete ukrajinske obrambene industrije

1. Komisija osniva Stručnu skupinu za kapacitete ukrajinske obrambene industrije radi podrške pružanju pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije.
2. Stručna skupina za kapacitete ukrajinske obrambene industrije uključuje predstavnike Komisije ■, ESVD-a i *EDA-e*, kao i predstavnike država članica koje sudjeluju u suradnji i država EFTA-e koje su članice EGP-a. ***Trećim zemljama iz članka 13. stavka 10. dopušteno je imenovati predstavnike.*** Ukrajinu se po potrebi poziva na sastanke Stručne skupine za kapacitete ukrajinske obrambene industrije.
3. Stručna skupina za kapacitete ukrajinske obrambene industrije pruža savjete, stručno znanje i potporu u vezi s obrambenim proizvodima i drugim proizvodima za obrambene namjene, ■ u vezi s načinom provedbe, ***odstupanjima na temelju članka 13. stavka 5. i s obrascima za proizvode.***

Članak 16.

Korištenje pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije

Ukrajina otvara poseban račun isključivo u svrhu upravljanja financijskom i gospodarskom pomoći koju prima za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije. Na taj se račun primjenjuju sljedeća pravila:

- (a) s njega se podmiruju sva plaćanja na temelju ugovora ili sporazuma propisanih za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije;
- (b) Komisiji se dodjeljuju prava za praćenje tog računa;
- (c) Ukrajina Komisiji dostavlja mjesečno izvješće, u roku od 10 radnih dana nakon isteka svakog mjeseca, koje sadržava sljedeće informacije:
 - i. datum i iznos svakog plaćanja izvršenog s računa tijekom prethodnog mjeseca;
 - ii. ime primatelja svakog plaćanja;
 - iii. opis svrhe svakog plaćanja i njegove veze s ugovorima ili sporazumima priloženima zahtjevima za sredstva;
 - iv. sve druge informacije koje Komisija opravdano može zatražiti.

Članak 17.

Praćenje provedbe

1. Komisija u skladu s ovim člankom prati provedbu pomoći za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, uključujući osobito isporuku proizvoda.
2. Za postupke nabave koje provodi Ukrajina u skladu s člankom 13. stavkom 8. prvim podstavkom točkom (a) i koje potvrđuje Komisija, Komisija primjenjuje postupak potvrđivanja iz te točke.
3. Za postupke nabave koje provodi Ukrajina u skladu s člankom 13. stavkom 8. prvim podstavkom točkom (a) i koje potvrđuju države članice koje sudjeluju u suradnji, država članica koja sudjeluje u suradnji prati provedbu postupka nabave i isporuku u skladu s tom odredbom i o tome izvješćuje Komisiju.
4. Za postupke nabave koje provodi Ukrajina u skladu s člankom 13. stavkom 8. prvim podstavkom točkom (b), države članice koje sudjeluju u suradnji i uključene su u takvu zajedničku nabavu prate provedbu postupka nabave i isporuku te o tome izvješćuju Komisiju. Ako je u kontekstu zajedničke nabave na temelju Uredbe (EU) 2025/1106 država članica koja ne sudjeluje u suradnji suglasna da bude obvezana i da primjenjuje pravila prihvatljivosti utvrđena u ovoj Uredbi, osigurava zaštitu financijskih interesa Unije i javni je naručitelj koji djeluje u ime drugih zemalja, Ukrajina kao uvjet za njezino sudjelovanje zahtijeva da država članica koja ne sudjeluje u suradnji prati provedbu nabave i isporuku te da o tome izvješćuje Komisiju.

5. Za sporazume između Ukrajine i država članica koje sudjeluju u suradnji u skladu s člankom 13. stavkom 8. prvim podstavkom točkom (c), država članica koja sudjeluje u suradnji prati provedbu sporazuma i isporuku te o tome izvješćuje Komisiju. Za sporazume između Ukrajine i država članica koje ne sudjeluju u suradnji u skladu s člankom 13. stavkom 8. prvim podstavkom točkom (c), Ukrajina u takve sporazume uključuje obveze dotične države članice koja ne sudjeluje u suradnji da bude obvezana i da primjenjuje pravila prihvatljivosti utvrđena u ovoj Uredbi, da osigura zaštitu financijskih interesa Unije i da prati provedbu sporazuma i isporuku te da o tome izvješćuje Komisiju.
6. Za sporazume između Ukrajine i EDA-e u skladu s člankom 13. stavkom 8. prvim podstavkom točkom (c), EDA prati provedbu sporazuma i isporuku te o tome izvješćuje Komisiju.
7. Za sporazume o nabavi između Ukrajine i međunarodnih ili međuvladinih organizacija u skladu s člankom 13. stavkom 8. prvim podstavkom točkom (d), Ukrajina u takve sporazume o nabavi uključuje obveze dotičnih međunarodnih ili međuvladinih organizacija da prate provedbu postupka nabave i isporuku te da o tome izvješćuju Komisiju.

8. Stavci od 1. do 7. ovog članka ne primjenjuju se na nabave Ukrajine u skladu s člankom 13. stavkom 8. u pogledu aktivnosti, rashoda i mjera povezanih s drugim proizvodima za obrambene namjene čija je vrijednost manja od 7 000 000 EUR. Međutim, Ukrajina redovito izvješćuje Komisiju o načinu na koji prati provedbu tih nabava i isporuke. Komisija provodi kontrole na temelju procjene rizika.
9. Ako Ukrajina obavijesti Komisiju o neizvršavanju ugovora ili sporazuma u skladu s člankom 20. stavkom 2. točkom (g) ili sazna da proizvodi iz ovog članka nisu isporučeni ili da nisu iskorištena sredstva s računa iz članka 16., Komisija u suradnji s Ukrajinom utvrđuje prenamjenu tih sredstava u skladu s ovom Uredbom.

Članak 18.

Izmjena okvirnih sporazuma ili ugovora

1. Ako se aktivnosti, rashodi i mjere povezani s obrambenim proizvodima provode primjenom načina iz članka 13. stavka 8. prvog podstavka točke (b) ili (c) unutar Unije, pravila predviđena u stavicima od 2. do 4. ovog članka primjenjuju se na postojeći okvirni sporazum ili ugovor čiji je predmet kupnja obrambenih proizvoda, koji se koristi u tom načinu provedbe i kojim se ne predviđa mogućnost njegove bitne izmjene. Pri primjeni stavaka 2. i 3. ovog članka javni naručitelj koji je sklopio okvirni sporazum ili ugovor mora dobiti prethodnu suglasnost poduzeća s kojim je sklopio taj okvirni sporazum ili ugovor.

2. Javni naručitelj države članice koja sudjeluje u suradnji može izmijeniti postojeći okvirni sporazum ili ugovor za obrambene proizvode ako je taj okvirni sporazum ili ugovor sklopljen s poduzećem koje ispunjava kriterije istovjetne onima utvrđenima u članku 13. stavcima 4. i 5. ove Uredbe kako bi dodao Ukrajinu kao stranku tog okvirnog sporazuma ili ugovora.
3. Odstupajući od članka 29. stavka 2. trećeg podstavka Direktive 2009/81/EZ, javni naručitelj države članice koja sudjeluje u suradnji može znatno izmijeniti količine utvrđene u okvirnom sporazumu ili ugovoru čija je procijenjena vrijednost iznad pragova utvrđenih u članku 8. Direktive 2009/81/EZ ako je taj okvirni sporazum ili ugovor sklopljen s poduzećem koje ispunjava kriterije istovjetne onima utvrđenima u članku 13. stavcima 4. i 5. ove Uredbe i u mjeri u kojoj je ta izmjena nužna za primjenu stavka 2. ovog članka.
4. Za potrebe izračuna vrijednosti iz stavka 3. ažurirana vrijednost predstavlja referentnu točku ako ugovor uključuje klauzulu o indeksaciji.

5. Javni naručitelji koji izmijene okvirni sporazum ili ugovor u slučajevima iz stavka 2. ili stavka 3. ovog članka objavljuju obavijest o tome u *Službenom listu Europske unije* u skladu s člankom 32. Direktive 2009/81/EZ.
6. U slučajevima iz stavaka 2. i 3. između javnih naručitelja koji su stranke okvirnog sporazuma ili ugovora primjenjuje se načelo jednakih prava i obveza, posebno u vezi s troškom dodatnih nabavljenih količina.

Članak 19.

Dobrovoljna prioritizacija obrambenih proizvoda

1. Isključivo za potrebe ove Uredbe i ako Ukrajina naiđe na ozbiljne poteškoće pri plasiranju ili izvršenju ugovora o isporuci obrambenih proizvoda koji su hitno potrebni i ispunjavaju kriterije prihvatljivosti iz članka 13. stavka 4. ili 5., gospodarski subjekt i država članica koja sudjeluje u suradnji na čijem se državnom području nalazi njegova proizvodna jedinica mogu zajedno Komisiji podnijeti zahtjev za izdavanje mjere prioritizacije za određenu narudžbu takvih proizvoda koje taj gospodarski subjekt proizvodi.

2. Zajednički zahtjev iz stavka 1. sadržava sljedeće elemente:
 - (a) inicijalni zahtjev Ukrajine;
 - (b) popis proizvoda na koje bi se primijenila mjera prioritizacije, njihove specifikacije i količine za isporuku;
 - (c) rokove za dovršetak isporuke obrambenih proizvoda;
 - (d) dokaz da gospodarski subjekt bez mjere prioritizacije ne može ispuniti zahtjev Ukrajine iz točke (a); i
 - (e) pravednu i razumnu cijenu po kojoj bi se mjera prioritizacije mogla izdati i elemente koji tu cijenu potkrepljuju.
3. Komisija zaprimljene zahtjeve iz stavka 1. ocjenjuje bez nepotrebne odgode.
4. Komisija ocjenu iz stavka 3. temelji na objektivnim, istinitim, mjerljivim i potkrijepljenim podacima kako bi utvrdila je li takva prioritizacija neophodna za ublažavanje ozbiljnih poteškoća iz stavka 1.

5. Ako u ocjeni iz stavka 3. zaključi da je prioritizacija neophodna, Komisija provedbenim aktom donosi mjeru prioritizacije u kojoj se navode:

- (a) pravna osnova prioritetnog zahtjeva koju gospodarski subjekt mora poštovati;
- (b) popis proizvoda na koje se primjenjuje prioritetni zahtjev, njihove specifikacije i količine za isporuku;
- (c) rokovi u kojima se prioritetni zahtjev mora ispuniti;
- (d) korisnici prioritetnog zahtjeva;
- (e) opseg ugovornih obveza nad kojima prioritetni zahtjev ima prednost;
- (f) odricanje od ugovornih obveza pod uvjetima iz stavka 7.; i
- (g) kazne propisane stavcima od 12. do 18. za neizvršenje obveza koje proizlaze iz tog provedbenog akta.

Provedbeni akt iz prvog podstavka ovog stavka donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 3.

6. Mjera prioritizacije iz stavka 5.:
- (a) uvodi se po pravednoj i razumnoj cijeni, uzimajući na odgovarajući način u obzir oportunitetne troškove gospodarskog subjekta pri provedbi mjere prioritizacije u odnosu na postojeće ugovorne obveze; i
 - (b) ima prednost nad ugovornim obvezama na temelju privatnog ili javnog prava koje se odnose na obrambene proizvode na koje se primjenjuje mjera prioritizacije, pod uvjetima iz provedbenog akta iz stavka 5.
7. Gospodarski subjekt na koji se odnosi mjera prioritizacije na temelju stavka 5. nije odgovoran za kršenje ugovorne obveze uređene pravom države članice koja sudjeluje u suradnji ako:
- (a) je kršenje ugovorne obveze nužno za poštovanje propisane prioritizacije;
 - (b) je postupao u skladu s provedbenim aktom iz stavka 5.; i
 - (c) isključiva svrha zahtjeva iz stavka 1. nije bila neopravdano izbjegavanje prethodne obveze izvršenja na temelju privatnog ili javnog prava.

8. Gospodarski subjekt na koji se odnosi mjera prioritizacije može od Komisije zatražiti izmjenu provedbenog akta iz stavka 5. ako to na temelju sljedećega smatra opravdanim:
 - (a) gospodarski subjekt ne može izvršiti mjeru prioritizacije zbog nedovoljne proizvodne sposobnosti ili nedovoljnog proizvodnog kapaciteta, čak ni uz povlašteni tretman zahtjeva;
 - (b) provedba mjere prioritizacije prouzročila bi gospodarskom subjektu neprihvatljivo ekonomsko opterećenje i posebne poteškoće.
9. Gospodarski subjekt dostavlja sve relevantne i potkrijepljene informacije kako bi Komisija mogla ocijeniti osnovanost zahtjeva za izmjenu iz stavka 8.
10. Komisija na temelju provjere razloga i dokaza koje gospodarski subjekt dostavi može, nakon savjetovanja sa državom članicom koja sudjeluje u suradnji na čijem se državnom području nalazi relevantna proizvodna jedinica gospodarskog subjekta i uz njezinu suglasnost, izmijeniti svoj provedbeni akt kako bi dotični gospodarski subjekt bio djelomično ili potpuno oslobođen od obveza na temelju ovog članka.

11. Gospodarski subjekt koji na zahtjev Komisije izrijekom prihvati prioritizaciju narudžbi, a zatim namjerno ili krajnjom nepažnjom ne ispuni obvezu prioritizacije tih narudžbi, podliježe novčanim kaznama iz stavaka od 12. do 18., osim u sljedećim slučajevima:
- (a) gospodarski subjekt ne može izvršiti prioritetni zahtjev zbog nedovoljne proizvodne sposobnosti, nedovoljnog proizvodnog kapaciteta ili iz tehničkih razloga; ili
 - (b) izvršenje ili provedba zahtjeva prouzročili bi gospodarskom subjektu neprihvatljivo ekonomsko opterećenje i posebne poteškoće, što uključuje znatne rizike za kontinuitet poslovanja.

Prihodi od novčanih kazni čine vanjske namjenske prihode u smislu članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 za program vanjske pomoći za koji Ukrajina ispunjava uvjete.

12. Ako to smatra potrebnim i proporcionalnim, Komisija može provedbenim aktima izreći novčane kazne za gospodarske subjekte do najviše 300 000 EUR ako gospodarski subjekt namjerno ili krajnjom nepažnjom ne ispuni obvezu izvršenja prioritetnog zahtjeva na temelju ovog članka.

Provedbeni akti iz prvog podstavka ovog stavka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 3.

13. Komisija prije donošenja odluke na temelju stavka 12. gospodarskom subjektu pruža priliku za očitovanje u skladu sa stavkom 15. Komisija razmatra propisno obrazložene razloge koje dostavi gospodarski subjekt kako bi utvrdila jesu li novčane kazne potrebne i proporcionalne.
14. Kad određuje iznos novčane kazne, Komisija uzima u obzir prirodu, težinu i trajanje povrede, među ostalim i informacije o tome je li gospodarski subjekt djelomično ispunio obveze iz prioritetne narudžbe ili prioritetnog zahtjeva.
15. Prije donošenja odluke na temelju stavka 12. Komisija osigurava da je gospodarskom subjektu omogućeno očitovati se o:
 - (a) preliminarnim nalazima Komisije, među ostalim o svim pitanjima o kojima je Komisija iznijela prigovore;
 - (b) mjerama koje Komisija namjerava poduzeti s obzirom na preliminarne nalaze na temelju točke (a) ovog stavka.

16. Dotični gospodarski subjekti mogu se očitovati o preliminarnim nalazima Komisije u roku koji Komisija odredi u preliminarnim nalazima, a koji ne smije biti kraći od 14 radnih dana.
17. Komisija svoju odluku o izricanju novčane kazne temelji samo na prigovorima o kojima su se dotični gospodarski subjekti mogli očitovati.
18. Nakon što obavijesti dotične gospodarske subjekte o svojim preliminarnim nalazima kako je navedeno u stavku 15. Komisija im, ako to zatraže, daje pristup svojem spisu pod uvjetima sporazumnog objavljivanja, poštujući legitimni interes gospodarskih subjekata za zaštitu njihovih poslovnih tajni odnosno zaštitu poslovnih tajni i drugih povjerljivih informacija svake osobe. Pravo pristupa spisu ne obuhvaća povjerljive informacije ni interne dokumente Komisije ili tijela država članica koje sudjeluju u suradnji, a osobito se ne odnosi na korespondenciju između Komisije i tijela država članica koje sudjeluju u suradnji. Ovim se stavkom Komisiju ne sprečava da otkrije i upotrijebi informacije koje su potrebne kako bi dokazala povredu.
19. Ovim se člankom ne dovode u pitanje prava država članica koje sudjeluju u suradnji na zaštitu njihovih osnovnih sigurnosnih interesa u skladu s člankom 346. stavkom 1. točkom (b) UFEU-a.

POGLAVLJE V. FINANCIRANJE I IZVRŠENJE

Članak 20.

Sporazum o zajmu za potporu Ukrajini

1. Detaljni financijski uvjeti zajma za potporu Ukrajini utvrđuju se u sporazumu o zajmu za potporu Ukrajini.
2. Uz elemente iz članka 223. stavka 4. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, u sporazumu o zajmu za potporu Ukrajini utvrđuje se sljedeće:
 - (a) zajam za potporu Ukrajini treba biti zajam s ograničenom naplatom koji dospijeva i počinje se otplaćivati po nastanku događaja koji pokreće otplatu, kako je utvrđeno u točki (j);
 - (b) Ukrajina Uniji kao instrument osiguranja za zajam za potporu Ukrajini daje sigurnosni interes u svojim potraživanjima prema Rusiji za reparaciju. Vrijednost tog sigurnosnog interesa u svakom je trenutku jednaka vrijednosti isplaćenih sredstava iz zajma za potporu Ukrajini;
 - (c) prava, odgovornosti i obveze predviđene u okvirnom sporazumu za Instrument za Ukrajinu iz članka 9. Uredbe (EU) 2024/792 primjenjuju se na sporazum o zajmu za potporu Ukrajini i njime predviđena sredstva;

- (d) iznos pomoći iz članka 8. stavka 2. točke (a) podtočke i. ove Uredbe treba se izvršiti u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) 2024/792, uz iznimku pravila o trajanju i otplati zajma, uključujući subvenciju za troškove zaduživanja, kako je navedeno u članku 22., koja treba urediti ovom Uredbom;
- (e) Ukrajina primjenjuje sustave upravljanja i kontrole predložene u Ukrajinskom planu donesenom na temelju Uredbe (EU) 2024/792, među ostalim i nakon razdoblja dostupnosti iz članka 6. stavka 2. te uredbe;
- (f) Komisija ima pravo tijekom cijelog projektnog ciklusa pratiti aktivnosti, rashode i mjere iz poglavlja IV. ove Uredbe koje provode ukrajinska tijela;
- (g) Ukrajina treba odmah obavijestiti Komisiju ako se nacrt ugovora ili sporazuma koji se financira iz zajma za potporu Ukrajini ne izvrši;
- (h) Ukrajina kontinuirano poštuje preduvjet iz članka 5. stavka 1.;
- (i) Ukrajina ne povlači nijednu od mjera poduzetih u okviru drugih Unijinih ili MMF-ovih aktualnih ili prethodnih instrumenata potpore za borbu protiv korupcije;

- (j) Ukrajina treba imati obvezu otplatiti glavnicu zajma za potporu Ukrajini u roku od 30 dana ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta, pri čemu se svaki od njih za potrebe ove Uredbe smatra događajem koji pokreće otplatu:
- i. Ukrajina je od Rusije primila novčana sredstva na ime ratne reparacije, oštećenja ili druge financijske namire, do iznosa takve namire;
 - ii. proteklo je 90 dana otkad je Ukrajina od Rusije primila nenovčanu imovinu na ime ratne reparacije, oštećenja ili druge financijske namire, do iznosa takve namire koji treba utvrditi neovisnim vrednovanjem. Komisija može na zahtjev Ukrajine odobriti produljenje tog roka ako je to dobro opravdano;
 - iii. Ukrajina krši točku (h); ili
 - iv. utvrđeno je da je Ukrajina pri upravljanju zajmom za potporu Ukrajini sudjelovala u djelu prijevare ili korupcije ili bilo kakvoj drugoj nezakonitoj aktivnosti koja šteti financijskim interesima Unije;

- (k) Ukrajina ima obvezu otplatiti zajam za potporu:
- i. ako su ispunjeni uvjeti iz točke (j) podtočaka i. i ii., u iznosu novčane vrijednosti ratne reparacije, oštećenja ili druge financijske namire od Rusije koji je jednak udjelu nepodmirenog iznosa zajma za potporu Ukrajini u zbroju nepodmirenog iznosa zajma za potporu Ukrajini, svih nepodmirenih reparacijskih zajmova primljenih od zemalja skupine G-7 i svih nepodmirenih obveza za zajmove iz ubrzanja izvanrednih prihoda;
 - ii. ako je ispunjen uvjet iz točke (j) podtočke iii., u ukupnom nepodmirenom iznosu zajma za potporu Ukrajini;
 - iii. ako je ispunjen uvjet iz točke (j) podtočke iv., u vrijednosti djela prijevare ili korupcije ili bilo kakve druge nezakonite aktivnosti koja šteti financijskim interesima Unije;
- (l) svaki iznos zajma za potporu Ukrajini koji nije pokriven obvezom iz točke (k) treba ostati na snazi do nastanka budućeg događaja koji pokreće otplatu;
- (m) u slučaju plaćanja ili povrata Ukrajina treba naznačiti relevantna plaćanja iz zajma za potporu Ukrajini koja su predmet uplate ili povrata;

- (n) Unija ima pravo iskoristiti rusku imovinu imobiliziranu u Uniji za otplatu zajma, u potpunosti u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom;
- (o) Ukrajina treba osigurati da postupci javne nabave i ugovori za druge proizvode za obrambene namjene koji proizlaze iz nabave za koju se prima potpora u okviru zajma za potporu Ukrajini sadržavaju odgovarajuće uvjete prihvatljivosti za zaštitu sigurnosnih i obrambenih interesa Unije i njezinih država članica.

Sporazum o zajmu za potporu Ukrajini sadržava i sve druge zahtjeve potrebne za izvršenje zajma za potporu Ukrajini, uključujući one potrebne za provedbu članka 17. ove Uredbe.

3. Komisija zbog neispunjenja uvjeta sporazuma o zajmu za potporu Ukrajini može u cijelosti ili djelomično suspendirati ili ukinuti oslobađanje obroka ili tranši. Neispunjenje uvjeta otplate iz sporazuma o zajmu za potporu Ukrajini predstavlja i osnovu za dospijeće na naplatu ukupnog ili dijela nepodmirenog iznosa zajma za potporu Ukrajini.
4. Sporazum o zajmu za potporu Ukrajini na zahtjev se istodobno stavlja na raspolaganje Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 21.

Zahtjev za sredstva

1. Ukrajina Komisiji podnosi propisno obrazložen zahtjev za sredstva da bi primila financijsku i gospodarsku pomoć. Ukrajina takav zahtjev može, u načelu, podnijeti Komisiji šest puta godišnje.
2. Zahtjev za sredstva proračunske pomoći u obliku zajma koji će se izvršiti na temelju poglavlja III. Uredbe (EU) 2024/792 podnosi se u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) 2024/792.
3. Za makrofinancijsku pomoć u skladu s poglavljem III. ove Uredbe, zahtjevu za sredstva prilaže se izvješće u skladu s odredbama memoranduma o razumijevanju.
4. Za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije u skladu s poglavljem IV. ove Uredbe;
 - (a) zahtjev za sredstva može se odnositi na više proizvoda. Za svaki od tih proizvoda zahtjevu za sredstva prilaže se ugovor ili sporazum u skladu s člankom 13. i obrazac u skladu s člankom 14. Takvi ugovori ili sporazumi mogu biti potpisani ili u obliku završnog nacрта;
 - (b) ako se u zahtjevu za sredstva traži iznos veći od 20 % iznosa koji je raspoloživ u skladu provedbenom odlukom Vijeća iz članka 8., Ukrajina dostavlja detaljno obrazloženje, među ostalim o učinku na buduće zahtjeve za sredstva na temelju te provedbene odluke.

Članak 22.

Subvencija za troškove zaduživanja

1. Odstupajući od članka 223. stavka 4. točke (e) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 i podložno dostupnosti sredstava, Unija može snositi troškove nastale zaduživanjem za zajam Ukrajini koje bi inače snosila Ukrajina („subvencija za troškove zaduživanja”). Ti troškovi obuhvaćaju troškove servisiranja (troškovi financiranja, troškovi upravljanja likvidnošću i troškovi servisiranja općih administrativnih troškova koji se odnose na uzimanje i davanje zajmova).
2. Ukrajina može zatražiti subvenciju za troškove zaduživanja svake godine. Komisija može dodijeliti subvenciju za troškove zaduživanja u iznosu koji ne premašuje ograničenja odobrenih sredstava dostupnih u kontekstu proračunskog postupka.

Članak 23.

Odluka o oslobađanju pomoći

1. Komisija odlučuje o oslobađanju pomoći na temelju svoje ocjene sljedećih zahtjeva:
 - (a) za makrofinancijsku pomoć:
 - i. ispunjenje preuvjeta iz članka 5. stavka 1.;
 - ii. zadovoljavajuće ispunjenje uvjeta politike utvrđenih u memorandumu o razumijevanju; i
 - iii. poštovanje sporazuma o zajmu za potporu Ukrajini iz članka 20.;
 - (b) za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije:
 - i. ispunjenje preuvjeta iz članka 5. stavka 1.;
 - ii. potvrda da se ugovori ili sporazumi odnose na proizvode koji ispunjavaju uvjete iz članka 13. i da Komisija nema prigovora na načine provedbe;

- iii. potvrda da Ukrajina načelno poštuje kvalitativne i kvantitativne korake iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447³³ i svih njegovih izmjena;
- iv. poštovanje obveza iz članka 16. i sporazuma o zajmu za potporu Ukrajini iz članka 20.; i
- v. adekvatnost detaljnog obrazloženja Ukrajine, u potrebnoj mjeri, vodeći računa o situaciji u Ukrajini i dostupnom vanjskom financiranju za koje je preuzeta obveza i koje se očekuje.

Za proračunsku pomoć u obliku zajma koji će se izvršiti na temelju poglavlja III. Uredbe (EU) 2024/792 pomoć se oslobađa u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) 2024/792.

- 2. Pod uvjetom da se poštuje dostupni iznos pomoći odobren u provedbenoj odluci Vijeća donesenoj u skladu s člankom 8. i ako pozitivno ocijeni zahtjev za sredstva, Komisija bez nepotrebne odgode donosi odluku o odobrenju isplate sredstava iz zajma za potporu Ukrajini. Za pomoć za potporu kapacitetima ukrajinske obrambene industrije, taj iznos za isplatu jednak je vrijednosti ugovora ili sporazuma priloženih zahtjevu za sredstva.

³³ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2024/1447 od 14. svibnja 2024. o odobrenju ocjene Ukrajinskog plana (SL L, 2024/1447, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

3. Komisija odluku iz stavka 2. za stavak 1. točke (a) i (b) može donijeti zajedno ili pojedinačno.
4. Ako Komisija zahtjev za sredstva ocijeni negativno, o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje Ukrajinu i obrazlaže svoju ocjenu. Negativna ocjena ne sprečava Ukrajinu da podnese novi zahtjev za sredstva.

Članak 24.

Financiranje zajma za potporu Ukrajini

1. Za financiranje pomoći iz zajma za potporu Ukrajini Komisija je ovlaštena u ime Unije pozajmiti potrebna sredstva na tržištima kapitala ili od financijskih institucija u okviru diversificirane strategije financiranja iz članka 224. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Operacije uzimanja i davanja zajmova za zajam za potporu Ukrajini izvršavaju se u eurima.
3. Odstupajući od članka 31. stavka 3. druge rečenice Uredbe (EU) 2021/947, financijska pomoć koja se pruža Ukrajini iz zajma za potporu Ukrajini ne podupire se Jamstvom za vanjsko djelovanje. Za zajam za potporu Ukrajini ne izdvajaju se rezervacije niti se, odstupajući od članka 214. stavka 1. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, određuje stopa rezervacija.

Članak 25.

Primjena pravila o klasificiranim i osjetljivim podacima

1. Klasificirani podaci koji se stvaraju, obrađuju, pohranjuju, razmjenjuju ili dijele na temelju ove Uredbe zaštićeni su u skladu sa sigurnosnim pravilima utvrđenima u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444³⁴ ili Sporazumu između država članica Europske unije, koje su se sastale u okviru Vijeća, o zaštiti klasificiranih podataka koji se razmjenjuju u interesu Unije, ovisno o slučaju.
2. Komisija koristi siguran sustav razmjene kako bi se olakšala razmjena klasificiranih i osjetljivih podataka između Komisije i Ukrajine, a prema potrebi i s državama članicama koje sudjeluju u suradnji.

³⁴ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

3. Komisija ima pristup podacima, uključujući klasificirane podatke, koji su potrebni za poslove koji su joj povjereni ovom Uredbom, osobito za provjeru uvjeta za izvršenje plaćanja i za provjere, preispitivanja, revizije, istrage, izvješća te kontrole i revizije iz članka 20.
4. Informacije dobivene u okviru primjene ove Uredbe upotrebljavaju se samo u svrhu za koju su zatražene.
5. Komisija i države članice koje sudjeluju u suradnji osiguravaju zaštitu trgovinskih i poslovnih tajni te drugih osjetljivih podataka dobivenih i nastalih u okviru primjene ove Uredbe, u skladu s pravom Unije i odgovarajućim nacionalnim pravom.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 13. stavka 10. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši ... [sedam dana od datuma stupanja na snagu ove Uredbe].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 13. stavka 10. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 13. stavka 10. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 27.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor predstavnika država članica koje sudjeluju u suradnji. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. EDA se poziva da tom odboru izlaže svoja mišljenja i pruža stručno znanje u svojstvu promatrača. ESVD se također poziva da pomogne u radu odbora.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 28.

Dijalog o zajmu za potporu Ukrajini

1. Kako bi se poboljšao dijalog među institucijama Unije, a posebno između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, te kako bi se osigurala veća transparentnost i odgovornost, nadležni odbor Europskog parlamenta može pozvati Komisiju na raspravu o provedbi ove Uredbe.
2. Europski parlament svoja stajališta o zajmu za potporu Ukrajini može iskazati u rezolucijama.
3. Komisija uzima u obzir sve elemente koji proizlaze iz stajališta iskazanih u okviru dijaloga o zajmu za potporu Ukrajini, uključujući eventualne rezolucije Europskog parlamenta.

Članak 29.

Obavješćivanje Europskog parlamenta i Vijeća

1. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u vezi s provedbom ove Uredbe, među ostalim članka 4. stavka 4., članka 6. stavka 1., članka 7. stavka 5., članka 11. stavka 4., članka 20. stavka 3. i članka 23. stavka 2., i dostavlja im relevantne dokumente bez nepotrebne odgode. Informacije koje Komisija dostavi Vijeću u kontekstu ove Uredbe ili njezine provedbe istodobno se stavljaju na raspolaganje Europskom parlamentu, podložno aranžmanima o povjerljivosti ako je to potrebno.

2. Komisija do 30. lipnja 2027. i 30 lipnja 2028. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi ove Uredbe u prethodnoj godini, zajedno s evaluacijom te provedbe. U tom se izvješću:
 - (a) ispituje napredak u izvršenju zajma za potporu Ukrajini;
 - (b) pružaju informacije o praćenju iz članka 17.; i
 - (c) procjenjuju gospodarsko stanje i izgledi Ukrajine, kao i napredak u provedbi uvjeta politike iz članka 11. stavka 1.

3. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću do 30. lipnja 2029. podnosi izvješće o evaluaciji, u kojem se procjenjuju rezultati i učinkovitost zajma za potporu Ukrajini dodijeljenog na temelju ove Uredbe te u kolikoj se mjeri njime doprinijelo ostvarenju ciljeva pomoći.

Članak 30.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Za one države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji odlukom donesenom na temelju članka 331. stavka 1. drugog ili trećeg podstavka UFEU-a, ova se Uredba primjenjuje od datuma navedenoga u dotičnoj odluci.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama koje sudjeluju u suradnji u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica